

**POHJOIS-SUOMEN
RATSASTUSKILPAILUIDEN
NYKYTILA JA MAHDOLLISET
KEHITTÄMISTOIMENPITEET**

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Hevostalouden koulutus

kevät 2024

Hinni Koskenniemi

Hevostalouden koulutus

Tekijä Hinni Koskenniemi

Työn nimi Pohjois-Suomen ratsastuskilpailuiden nykytila ja mahdolliset kehittämistoimenpiteet

Ohjaaja Terhi Thuneberg

Tiivistelmä

Vuosi 2024

Opinnäytetyön tavoitteena on luoda ajantasainen kuva Pohjois-Suomen alueen ratsastuskilpailutoiminnasta sekä pyrkiä löytämään mahdollisia toimenpiteitä ratsastuskilpailutoiminnan kehittämiseksi. Työn tilaaja on Suomen Ratsastajainliitto.

Pohjois-Suomen alueen kilpailujärjestäjien ja kilpailijoiden keskuudessa oli havaittu kilpailutoiminnan hiipumista viime vuosina. Syitä tämän kehityksen taustalla lähdettiin selvittämään koostamalla katsaus Pohjois-Suomen ratsastuskilpailuiden kehitykseen vuosina 2008–2023 käytettävissä olleen tilastomateriaalin pohjalta. Opinnäytetyön yhteydessä suoritetusta kyselystä saatiin runsaasti ajantasaista tietoa Pohjois-Suomen kilpailevien ratsastajien ja heidän tukihenkilöidensä mielipiteistä ja ajatuksista kilpailutoimintaan liittyen. Lisäksi kyselyyn osallistuneilta saatiin paljon kehitysehdotuksia ratsastuskilpailuiden kehittämiseksi ja toimintamahdollisuuksien parantamiseksi.

Keskeisimpiä työn aikana esiin nousseita asioita ovat ratsastuskilpailuiden sekä toisaalta kilpailijoiden väheneminen. Yksiselitteistä syytä kilpailujen tai kilpailijoiden määrän pienenemiseen ei tämän tutkimuksen perusteella voi antaa, mutta työn lopputuloksena esiteltyjä kehittämissuhteita voidaan käyttää apuna kilpailutoiminnan edistämässä, kilpailumahdollisuuksien lisäämisessä kaikille kilpailemisesta kiinnostuneille sekä kilpailutoiminnan laadun parantamisessa.

Avainsanat ratsastus, ratsastuskilpailut, kilpailutoiminta, kehittäminen

Sivut 49 sivua ja liitteitä 10 sivua

Degree Programme in Equine Industries (BSc)

Author Hinni Koskenniemi

Subject The current state of equestrian competitions in Northern Finland and possible development measures

Supervisor Terhi Thuneberg

Abstract

Year 2024

The aim of the thesis is to create an up-to-date understanding of current state of equestrian competitions in Northern Finland and to try to find possible measures for the development of equestrian competition activities. The commissioner for this thesis work is The Equestrian Federation of Finland.

Competition organizers and competitors in the Northern Finland region had noticed a decline in competition activity in recent years. The reasons behind this development were investigated by compiling an overview of the development of equestrian competitions in Northern Finland between 2008 and 2023 based on available statistical material.

The survey carried out in connection with the thesis yielded a lot of up-to-date information about the opinions and thoughts of the competing riders in Northern Finland and their support staff regarding competition activities. In addition, many development proposals were received from those who participated in the survey for the development of equestrian competitions and the improvement of operational opportunities.

The most important things that emerged during the work are the decrease in equestrian competitions and, on the other hand, the number of competitors. Based on this research, no clear reason for the decrease in the number of competitions or competitors can be given, but the development proposals presented as the outcome of the thesis can be used to help promote competition activities, increase competition opportunities for all those interested in competition, and improve the quality of competition activities.

Keywords riding, competitions, equestrian competitions, development

Pages 49 pages and appendices 10 pages

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Suomen Ratsastajainliitto.....	1
2.1	Jäsenet	2
2.2	Alueet	2
2.3	Pohjois-Suomen alue.....	3
3	Ratsastusurheilu Suomessa.....	6
3.1	Lajit.....	8
3.2	Suomen Ratsastajainliiton kilpailujärjestelmä.....	9
3.2.1	Kilpailutasot	9
3.2.2	Kilpailumäärät.....	9
3.3	Kilpailutoimintaan vaikuttavien sääntöjen muutokset.....	11
4	Ratsastuskilpailut Pohjois-Suomessa.....	12
4.1	Kilpailumäärät Pohjois-Suomessa.....	13
4.2	Kilpailulajit Pohjois-Suomessa	16
4.3	Kilpailijoiden määrä Pohjois-Suomessa	17
5	Tutkimuksen tavoite ja toteutus.....	19
5.1	Tavoite	19
5.2	Kyselyn toteutus ja menetelmät	20
6	Tulokset.....	21
6.1	Vastaajien perustiedot	21
6.1.1	Kohderyhmät	22
6.1.2	Ikäjakauma	22
6.1.3	Aluejakauma.....	23
6.2	Kilpailuihin osallistuminen	24
6.2.1	Kilpailulajit	24
6.2.2	Kilpailutasot.....	25
6.2.3	Kilpailusuunnitelmat.....	26
6.2.4	Kilpailijoiden ryhmittely	27
6.3	Mielipiteet ja toiveet kilpailutoimintaan liittyen	28
6.3.1	Kilpailuista tiedottaminen	30
6.3.2	Kilpailuissa tärkeäksi koetut asiat	31
6.3.3	Toimihenkilöt, kilpailumaksut ja palkinnot	34
6.4	Matkustushalukkuus	35
6.4.1	Kilpailumatkan pituus.....	35

6.4.2	Kilpailujen määrä	36
6.4.3	Kauemmas kilpailemaan?	38
7	Kehitysehdotukset	39
7.1	Yhteistyö, yhteisöllisyys	39
7.2	Enemmän ja laadukkaammin	40
7.3	Kattavampi kilpailukalenteri	41
7.4	Kilpailujen houkuttelevuus	43
8	Johtopäätökset	44
	Lähteet	46

Kuvat, taulukot ja kaavat

Kuva 1.	Suomen Ratsastajainliiton aluejako)	3
Kuva 2	Alueiden jäsentallit, ratsastuskoulut, ratsastusseurat sekä seurojen jäsenmäärät vuonna 2023	4
Kuva 3	Ratsastusseurojen ja niiden henkilöjäsenten määrät Pohjois-Suomessa 2008–2023.	5
Kuva 4	Pohjoissuomalaisten ratsastusseurojen jäsenten %-osuus koko SRL:n jäsenistöstä.	6
Kuva 5	Kilpailulupien määrien kehitys koko Suomessa vuosina 2018–2023.	8
Kuva 6	Kilpailumäärät Pohjois-Suomessa eri tasoilla	14
Kuva 7	Aluetason ja 2-tason kilpailuluokkien ja kilpailusuoritusten eli starttien määrien kehitys vuodesta 2008 vuoteen 2023 Pohjois-Suomessa.	15
Kuva 8	Pohjois-Suomen kilpailut lajeittain ja tasoittain 2020–2023	16
Kuva 9	Luokat ja startit aluetasolla koulu- ja esteratsastuksessa 2020–2023	17
Kuva 10	Kilpailulisenssien määrän kehitys Pohjois-Suomessa 2008–2023	18

Kuva 11 Kilpailulisenssin lunastaneiden osuus Pohjois-Suomen jäsenistöstä.....	19
Kuva 12 Kyselyyn vastanneiden ikäjakauma.	23
Kuva 13 Vastaajien pääasiallinen asuinmaakunta kohderyhmittäin.....	23
Kuva 14 Kilpailijoiden pääasiallinen kilpailulaji.	25
Kuva 15 Kilpailutasot, joihin vastaajat ovat osallistuneet viimeisen viiden vuoden aikana.	26
Kuva 16 Kilpailutasot, joilla kilpailijat aikovat kilpailla.	27
Kuva 17 Kilpailijan hevosen omistajuus.	28
Kuva 18 Vastaajien mielipiteet kilpailumäärien riittävydestä.	29
Kuva 19 Mistä vastaaja saa tiedon kilpailuista?	30
Kuva 20 Kilpailun valintaan vaikuttavat tekijät, vastaukset kaikilta vastaajilta	31
Kuva 21 Kilpailuissa tärkeinä pidetyt asiat.	33
Kuva 22 Tyypillinen kilpailumatkan pituus.	36
Kuva 23 Kilpailujen riittävyys alueella, jolla tyypillisesti käy kilpailuissa.	37
Kuva 24 Pisin matka, jonka voisi matkustaa kilpailuun.....	38
Taulukko 1 Kansallisten kilpailujen määrä/lähtöjen määrät 2021–2023.....	10
Taulukko 2 Seurakilpailuiden määrät/luokat/lähtöjen määrät 2021–2023	10

Liitteet

- Liite 1. Ratsastuskilpailut Pohjois-Suomessa kyselyn saateteksti
- Liite 2. Ratsastuskilpailut Pohjois-Suomessa kyselyn kysymykset

1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on luoda ajantasainen kuva Pohjois-Suomen alueen ratsastuskilpailutoiminnasta sekä pyrkiä löytämään mahdollisia toimenpiteitä ratsastuskilpailutoiminnan kehittämiseen alueella. Pohjois-Suomen alueen kilpailujärjestäjien ja kilpailijoiden keskuudessa on havaittu kilpailutoiminnan hiipuminen viime vuosina. Opinnäytetyön tavoitteena on pyrkiä selvittämään syitä tämän kehityksen taustalla ja koettaa löytää keinoja toiminnan elvyttämiseen ja toimintamahdollisuuksien parantamiseen.

Työssä selvitetään kilpailujen ja kilpailusuoritusten määrää eri tasoilla ja lajeissa (koulu-, este-, kenttäratsastus) tällä hetkellä ja verrataan nykytilannetta käytettävissä oleviin aikaisempiin tietoihin sekä muuhun Suomeen. Työn puitteissa selvitetään myös kilpailijoiden tavoitteita ja tarpeita, jotta kilpailutarjonta ja kysyntä kohtaisivat paremmin.

Opinnäytetyön tuloksia voidaan hyödyntää sekä alueellisesti että valtakunnallisesti ratsastusurheilun toiminnan ja strategian suunnittelussa sekä mahdollisten tarvittavien tukitoimenpiteiden tunnistamisessa. Tuloksia voivat hyödyntää alueen yksittäiset kisajärjestäjät, Pohjois-Suomen Ratsastusjaosto alueellisesti sekä Suomen Ratsastajainliitto. Tuloksia voidaan käyttää myös haettaessa ulkopuolista tukea ja rahoitusta toiminnan kehittämiseen ja toimintaedellytysten parantamiseen.

2 Suomen Ratsastajainliitto

Suomen Ratsastajainliitto ry (myöhemmin SRL) on suomalaisen ratsastusurheilun keskusjärjestö. Ratsastajainliitto pyrkii edistämään ratsastusta urheilu- ja liikuntamuotona sekä huippu-urheilun että kuntoharrastajien näkökulmasta. Ratsastajainliitto on perustettu vuonna 1920 ja se kuuluu kansainväliseen ratsastajainliittoon Fédération Equestre Internationaleen (myöhemmin FEI). (Suomen Ratsastajainliitto, n.d.-f)

2.1 Jäsenet

Suomen Ratsastajainliiton varsinaisia jäseniä ovat ratsastusseurat. Jäsenseurojen lisäksi Ratsastajainliiton yhteisöjäseniä voivat olla ratsastuskoulut ja -tallit sekä muut ratsastuspalveluja tarjoavat yritykset, oppilaitokset tai yhteisöt. Yksityishenkilöt voivat kuulua Ratsastajainliittoon liittymällä sen jäsenyhdistysten jäseniksi. (Suomen Ratsastajainliitto, n.d.-f)

Jäsenseuroja vuoden 2023 lopussa oli yhteensä 479 ja niissä henkilöjäseniä yhteensä 37 590. Lisäksi seuroihin kuulumattomia ratsastuskouluissa ja jäsentalleilla harrastavia ja Green Cardin lunastaneita oli 2 752 henkilöä. Suurin osa jäsenistöstä (63 %) oli seniorijäseniä eli 18-vuotiaita tai vanhempia. Kaikista jäsenistä 95 % oli naisia ja junioreista eli alle 18-vuotiaista 97 % oli naispuolisia. (Suomen Ratsastajainliitto, 2024c)

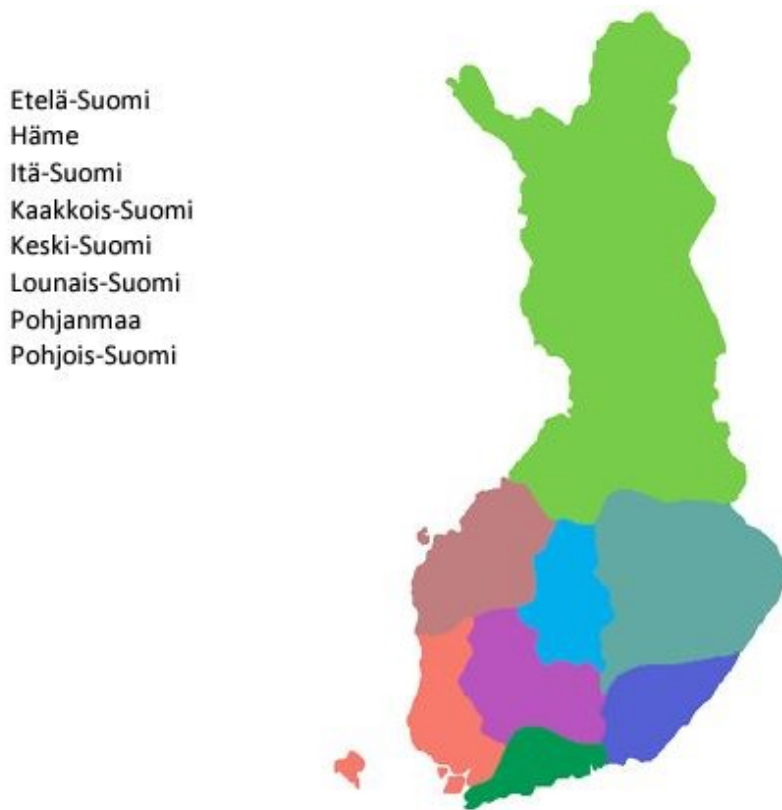
Vuonna 2023 SRL:oon kuului 122 jäsentallia ja 194 SRL:n hyväksymää ratsastuskoulua. Lisäksi muita yhteisöjäseniä oli 13. (Suomen Ratsastajainliitto, 2024c)

2.2 Alueet

Suomen Ratsastajainliiton toiminta jakaantuu kahdeksalle alueelle. Maantieteellinen aluejako on esitetty Kuvassa 1. Jokaisella alueella on oma, alueen SRL:n jäsenten valitsema aluejaosto, joka toimii liiton edustajana paikallistasolla (Suomen Ratsastajainliitto, 2023b, s. 1). Aluejaoston jäsenet valitaan alueen syyskokouksessa (Suomen Ratsastajainliitto, 2023b, s. 3).

Aluejaoston tehtävä on ohjata alueen toimintaa liiton vuosisuunnitelman ja strategian mukaisesti sekä kehittää seuratoiminnan sekä ratsastuksen toimintaedellytyksiä alueella (Suomen Ratsastajainliitto, 2023b, s. 1). Aluejaostot järjestävät ja koordinoivat liiton toimintaa alueella yhdessä paikallisten ratsastusseurojen kanssa (Suomen Ratsastajainliitto, n.d.-a).

Kuva 1. Suomen Ratsastajainliiton aluejako (SRL, 2023a, s. 8)

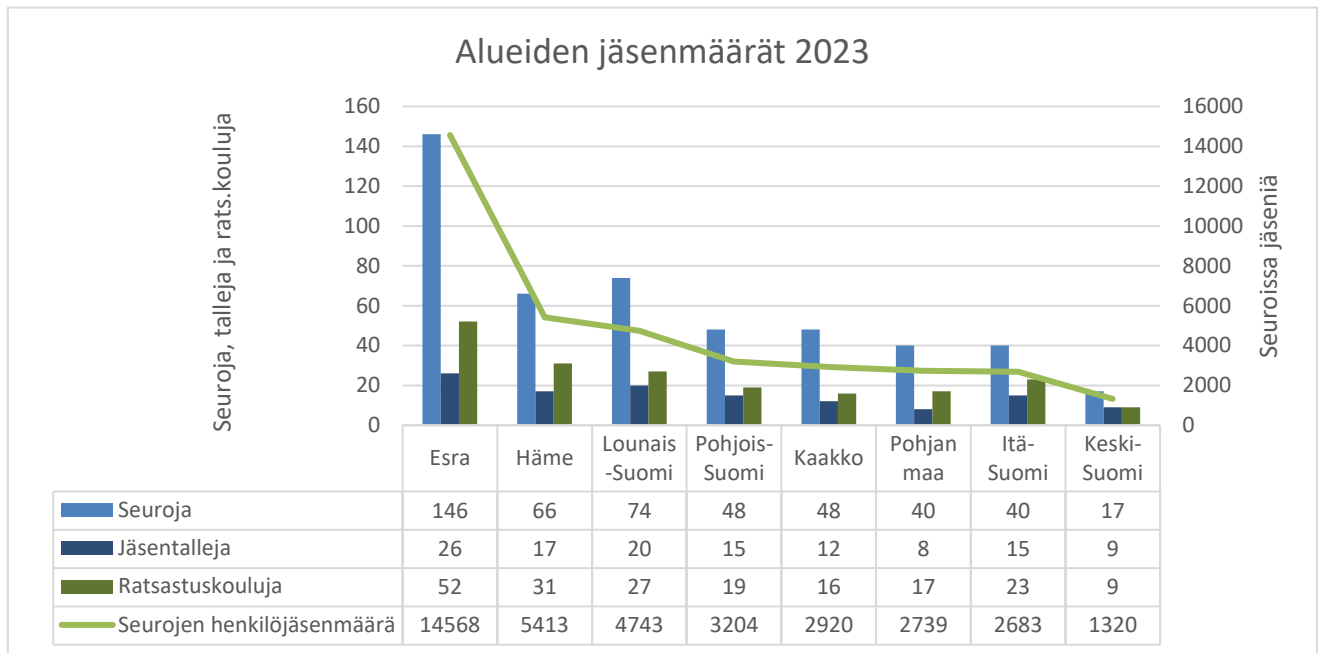
Aluejaostot tukevat ja aktivoivat alueensa jäsenistöä ja jäsenseuroja järjestämällä mm. koulutuksia ja tapahtumia. Aluejaostot vastaavat mm. aluevalmennusten järjestämisestä sekä aluetason kilpailukalenterista. (Suomen Ratsastajainliitto, n.d.-a)

2.3 Pohjois-Suomen alue

Pohjois-Suomen alue on maantieteellisesti suurin SRL:n alueista, se kattaa käytännössä yli puoli Suomea, sekä Oulun että Lapin läänit. SRL:n toimintaa alueella koordinoi yksi kahdeksasta aluejaostosta, Pohjois-Suomen Ratsastusjaos (myöhemmin P-SR), tai SRL Pohjois-Suomi. Vuoden 2023 lopussa Pohjois-Suomen alueella toimi 49 ratsastusseuraa, joissa oli yhteensä 3 204 henkilöjäsentä, mikä on 8,52 % koko SRL:n jäsenmäärästä. Ratsastuskouluja alueella oli 19 ja muita jäsentalleja 15. Jäsenmäärissä mitattuna Pohjois-

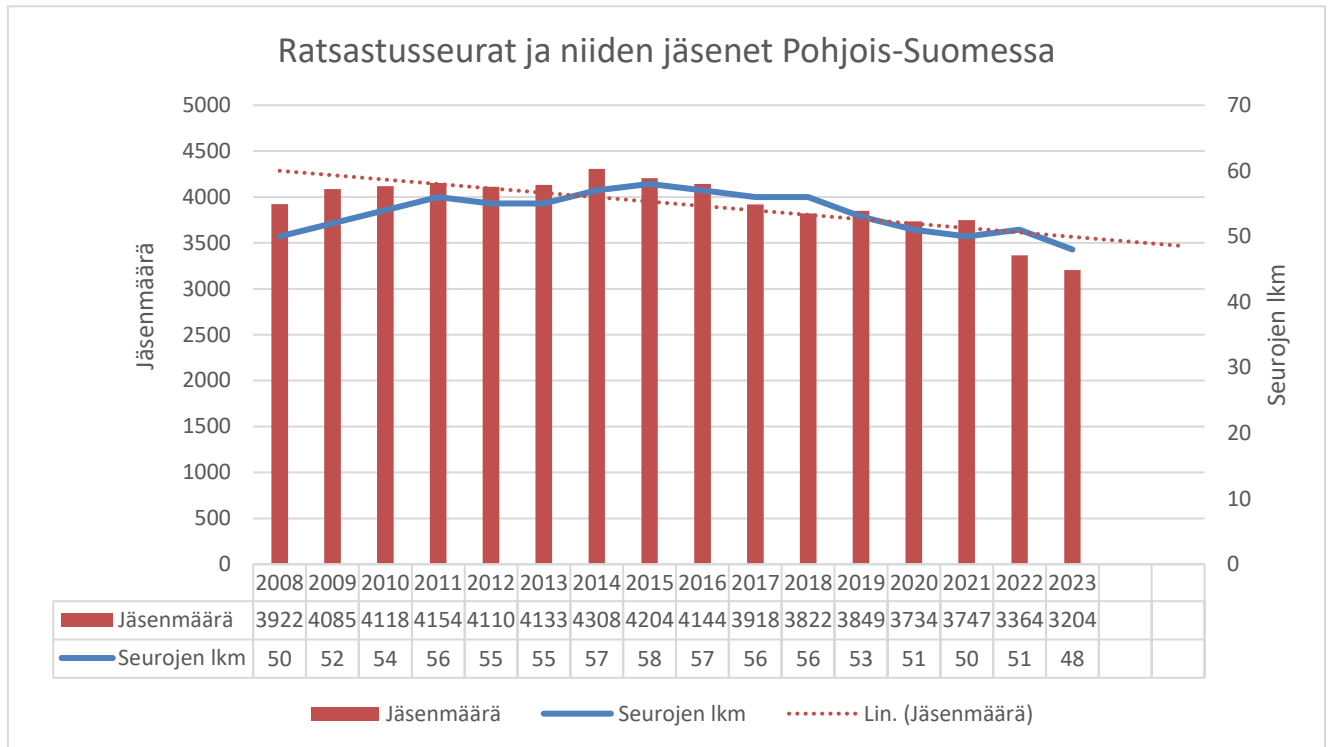
Suomi ja Kaakkois-Suomi ovat hyvin lähellä toisiaan ja samaa kokoluokkaa hieman pienempien Itä-Suomen sekä Pohjanmaan kanssa (Kuva 2).

Kuva 2 Alueiden jäsentallit, ratsastuskoulut, ratsastusseurat sekä seurojen jäsenmäärät vuonna 2023. (Suomen Ratsastajainliitto, 2024c)

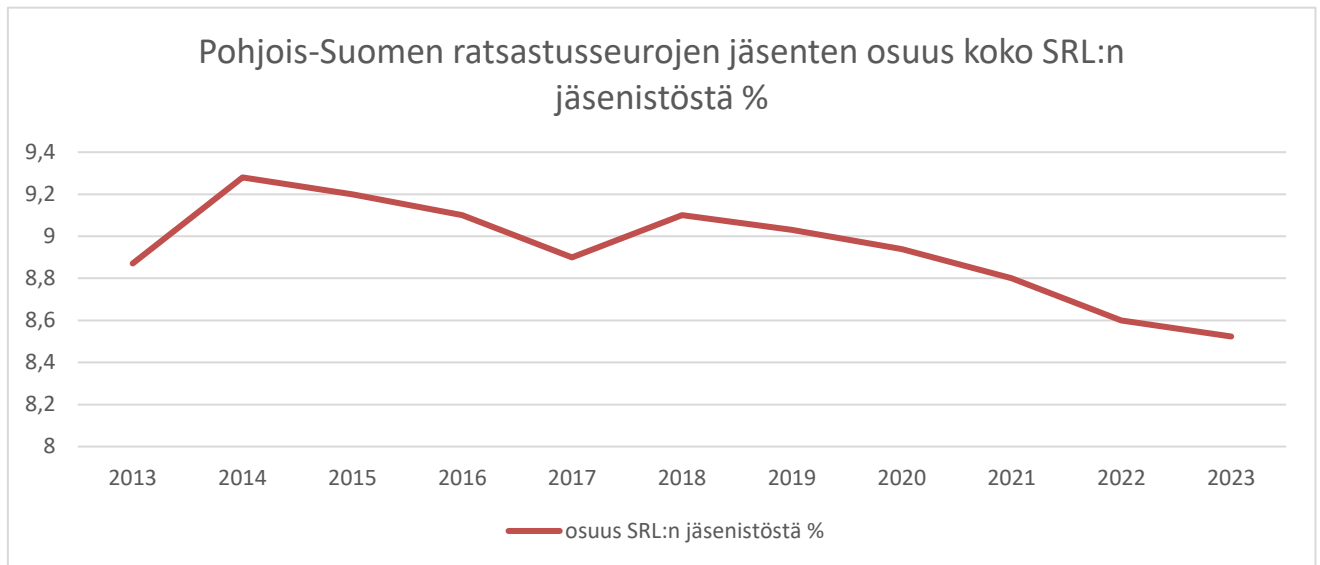
Suomen Ratsastajainliittoon kuuluvien ratsastuksen harrastajien määrä koko Suomessa on ollut laskussa 2015 lähtien (Suomen Ratsastajainliitto, 2016, s. 3). Sama kehityssuunta on ollut Pohjois-Suomessa, kuten Kuvasta 3 voidaan nähdä. Pohjois-Suomen SRL:oon kuuluvien ratsastusseurojen jäsenten määrä on vähentynyt 1000 henkilöjäsenellä (23,8 %) vuodesta 2015 vuoteen 2023.

Kuva 3 Ratsastusseurojen ja niiden henkilöjäsenien määrät Pohjois-Suomessa 2008–2023. Tiedot on kerätty Suomen Ratsastajainliiton tilastoliitteistä vuosilta 2008–2023.

Jäsenistön väheneminen Pohjois-Suomen alueella on ollut hieman nopeampaa kuin koko SRL:n jäsenistön väheneminen. Pohjoissuomalaisten ratsastusseurojen prosentuaalinen jäsenien osuus koko SRL:n jäsenistöstä on hieman laskenut viimeisen kymmenen vuoden aikana kuten Kuvassa 4 on esitetty.

Kuva 4 Pohjoissuomalaisten ratsastusseurojen jäsenten %-osuus koko SRL:n jäsenistöstä.

3 Ratsastusurheilu Suomessa

Ratsastusurheilun historia Suomessa alkaa 1800-luvun loppupuolelta. Aluksi ratsastuksessa kilpailivat vain upseerit ja suomalaisella ratsuväellä onkin merkittävä osa sen alkuaikojen kehityksessä. (Reis, 1968, s. 111) Kuitenkin jo 1900-luvulle tultaessa Suomessa oli ratsastavien upseerien lisäksi jo joitakin ratsastuksen harrastajia (Vasara, 1987, s. 35) ja Suomen vanhin edelleen toimiva ratsastusseura Suomen Kenttäratsastusseura perustettiin vuonna 1911 (Reis, 1968, s. 112). Harrastajamäärien kasvaessa laji on vuosikymmenten aikana muuttunut upseerien urheilusta monipuoliseksi harrastus- ja kilpaurheilulajiksi, jossa naiset ja miehet kilpailevat tasa-arvoisesti samoissa sarjoissa.

Nykyään valtaosan ratsastuskilpailuista järjestävät SRL:n jäsenseurat (Siren, 2013, s. 14) vapaaehtoisten toimijoiden voimin. Jäsentallit järjestävät myös jonkin verran kilpailuja varsinkin helpoimmilla tasoilla, mutta varsinaisia kaupallisia kilpailunjärjestäjiä on Suomessa vain muutama. Kilpailuiden järjestäjille on kilpailusäännöissä määritelty paljon vastuita ja velvollisuuksia, jotka heidän tulee täyttää kilpailujärjestelyissä ja kilpailujärjestäjät ovat velvollisia noudattamaan näitä vaatimuksia. Kilpailusäännöissä annetaan ohjeet ja määräykset mm. kilpailukutsusta, palkintojen ja maksujen suuruudesta, sekä kullakin

kilpailutasolla ja kussakin lajissa tarvittavista toimihenkilöistä (Siren, 2013, s. 14). Lisäksi kilpailunjärjestäjän vastuulla on huolehtia urheilijoiden lääkintä- ja eläinlääkintähuollon järjestämisestä sekä hevosen suojeluun liittyvien asioiden valvonnasta kilpailun aikana (Suomen Ratsastajainliitto, 2024a).

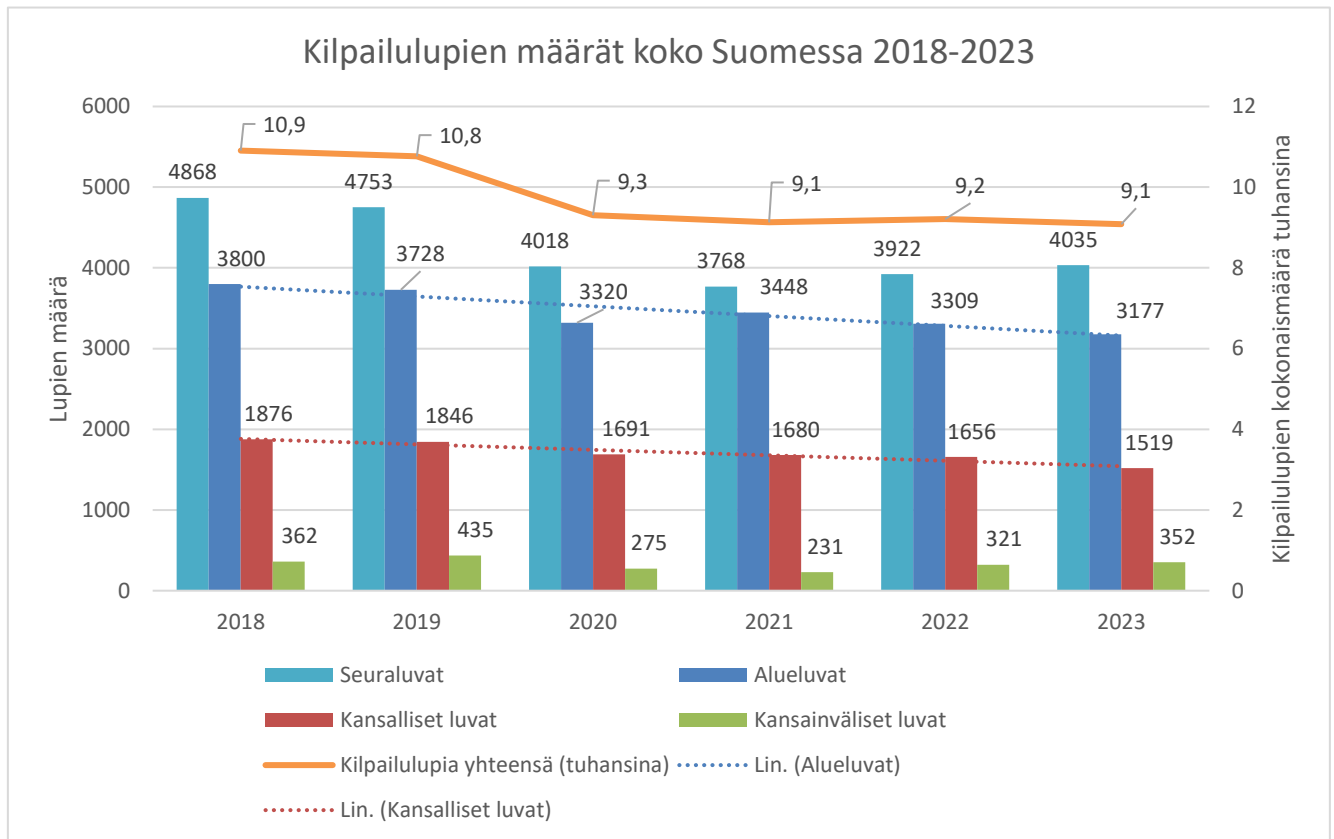
Viimeksi mainitut kilpailujen turvallisuuteen ja hevosen hyvinvointiin liittyvät vaatimukset ovat tiukentuneet varsinkin 2010-luvulta alkaen. Hevonen osallistuu ratsastuksessa kilpailuihin urheilijana yhdessä ratsastajan kanssa ja eläimen hyvinvoinnin turvaamiseksi on tehty töitä ohjaamalla kilpailutoimintaa eettisesti kestävämpään suuntaan jo pidemmän aikaa. SRL:n kilpailusäännöt noudattavat hyvin tarkasti FEI:n kilpailusääntöjä ja toimintaohjeita (Manuals). Aikaisemmin kilpailutoimintaa ohjaaviin sääntöihin ja ohjeisiin tehtyjen korjausten johdosta vuoden 2024 alusta voimaan tullut uusi laki eläinten hyvinvoinnista (Laki eläinten hyvinvoinnista 693/2023) tai Ruokaviraston ohje eläinkilpailun ja eläinnyttelyn järjestämisestä ja niihin osallistumisesta (Ruokavirasto, 2023) eivät sinällään tuoneet muutoksia ratsastuskilpailutoimintaan.

Kansainvälisen ratsastuskilpailutoiminnan piiristä vuosina 2023–2024 julkisuuteen nousseet väärinkäytökset ovat lisänneet keskustelua ratsastuksen eettisestä ja sosiaalisesta hyväksyttävyydestä, ratsastuksen olemassaolon oikeutuksesta urheilulajina ja vallitsevista toimintatavoista koko hevosurheilun ja -harrastuksen parissa nimenomaan hevosta kohtaan. Hevosen hyvinvoinnin ja kilpailuiden turvallisuuden merkitys tulee jatkossa kasvamaan entisestään ja siinä samalla lisääntyvät myös niihin liittyvien vaatimusten mukanaan tuomat velvoitteet kilpailujärjestelyihin.

Suomen Ratsastajainliiton kilpailulupia lunastettiin vuonna 2023 yhteensä 9 083 kpl, mikä on noin 24 % kaikkien SRL:n jäsenseurojen jäsenmäärästä (Suomen Ratsastajainliitto, 2024c, s. 7). Kilpailulupien kokonaismäärä laski yli tuhannella vuoden 2019 jälkeen, eikä ole palautunut sitä edeltävälle tasolle. Alue- ja kansallisen tason kilpailulupien määrässä on nähtävissä selkeä laskeva trendi varsinkin koronavuoden 2019 jälkeen, toisaalta seuralupien määrä on lähtenyt uudestaan nousuun vuonna 2022. Hieman yllättävästi myös kansainvälisten kilpailulupien määrä on noussut vuosina 2022 ja 2023. Tätä ehkä selittää osaltaan se, että ikäluokkaratsastajat (poni- ja lapsiratsastajat, juniorit, nuoret) ovat viime

vuosina kilpailleet ulkomailla aktiivisemmin myös mestaruuskilpailuiden ulkopuolella. (Kuva 5)

Kuva 5 Kilpailulupien määrien kehitys koko Suomessa vuosina 2018–2023 (Suomen Ratsastajainliitto, 2024c, s. 7; Suomen Ratsastajainliitto, 2021b, s. 6).

3.1 Lajit

Suomessa SRL:n alaisilla kilpailusäännöillä kilpailaan kahdeksassa lajissa. Eniten kilpailuja järjestetään olympialajeissa, este-, koulu- ja kenttäratsastuksessa sekä pararatsastuksessa. Näiden lisäksi Suomessa kilpailaan valjakkoajossa, vikellyksessä sekä matka- ja lännenratsastuksessa. Lisäksi ovat islanninhevosten askellajikilpailut, joilla on oman kattojärjestönsä lajisäännöt. (Suomen Ratsastajainliitto, n.d.-b)

3.2 Suomen Ratsastajainliiton kilpailujärjestelmä

Suomalaisissa ratsastuskilpailuissa noudatetaan Suomen Ratsastajainliiton kilpailusääntöjä. SRL:n kilpailujärjestelmässä on määritetty kotimaisten kilpailuiden yleiset, kaikkia lajeja koskevat yhteiset säännöt (yleinen osa, eli KS I) sekä eri lajien lajisäännöt. Lisäksi kilpailujärjestelmä määrittelee kilpailutasot ja niiden avoimuuden, kilpailutasojen vaatimukset kilpailijoille ja kilpailujen järjestäjille sekä mm. antidopingtyön sekä eläinlääkintäkysymykset. SRL:n kilpailusäännöt pohjautuvat kansainvälisen ratsastajainliiton FEI:n kilpailusääntöihin. (Suomen Ratsastajainliitto, 2024a, s. 9; Suomen Ratsastajainliitto, n.d.-d)

3.2.1 Kilpailutasot

Suomen Ratsastajainliiton kansallisessa kilpailujärjestelmässä on määritelty 3 kilpailutasoa. Helpoimmasta vaativimpaan ne ovat: seurakilpailut, aluekilpailut ja kansalliset kilpailut. (Suomen Ratsastajainliitto, 2024a, s. 10) Näiden lisäksi voidaan järjestää kilpailunomaisia harjoitustilaisuuksia, harjoituskilpailuja, joissa noudatetaan soveltuvin osin SRL:n kilpailusääntöjä.

Seura-, alue- ja kansallisten kilpailuiden kilpailukutsut ja tulokset julkaistaan SRL:n kilpailupalvelujärjestelmässä KIPAssa (Suomen Ratsastajainliitto, 2024a, s. 9), minkä ansiosta näiltä kilpailutasoilta voidaan myös tilastoida kilpailu- ja lähtömääriä. Seura-, alue- tai kansalliseen kilpailuun osallistuakseen kilpailijalla on oltava kyseisen tason kilpailulisenssi.

Harjoituskilpailuja ei tällä hetkellä julkaista KIPAssa tai muussa SRL:n virallisessa palvelussa, eikä näin ollen harjoituskilpailuiden kilpailu- tai lähtömääriä voida tilastoida.

3.2.2 Kilpailumäärät

Viime vuosina kansallisten kilpailujen määrä valtakunnallisesti on ollut hienoisessa laskussa ja vastaavasti seurakilpailuiden määrä on noussut. Kansallisten kilpailuiden määrä eri

lajeissa vuosina 2021–2023 on esitetty Taulukossa 1. Seurakilpailuiden määrä eri lajeissa vuosina 2021–2023 on esitetty Taulukossa 2.

Taulukko 1 Kansallisten kilpailujen määrä/lähtöjen määrät 2021–2023 (SRL, 2024c, s. 8)

	2021	2022	2023
Este	64/7221	51/6553	52/6964
Kenttä	13/369	6/145	13/186
Koulu	38/3992	45/3940	40/3470
Lännen	9/397	8/396	3/64
Matka	4/16	5/37	6/19
Para	8/66	8/54	10/48
Valjakko	4/48	4/39	4/56
Vikellys	5/138	6/185	5/132
Askellaji	4/433	3/286	4/447
Yhteensä	149/12680	136/11635	137/11386

Taulukko 2 Seurakilpailuiden määrät/luokat/lähtöjen määrät 2021–2023 (SRL, 2024c, s. 10)

	2021	2022	2023
Askellajiratsastus	0/10/46	1/8/24	0/8/29
Este	265/1444/16310	293/1653/17370	326/1863/20270
Kenttä	8/38/482	11/57/654	13/66/838
Koulu	223/829/8276	269/986/9591	281/1090/11074
Lännen	2/52/155	2/57/654	5/76/387
Matka	1/5/26	0/5/14	0/5/17
Para	4/8/10	5/7/9	1/1/4
Valjakko	5/29/184	2/20/119	3/31/144
Vikellys	0/23/288	0/26/386	0/23/293
Kilpailuita yhteensä	508	582	629
Luokkia yhteensä	2396	2820	3163
Lähtöjä yhteensä	25777	28445	33056

Taulukoista nähdään, että varsinkin suurten lajien, este-, koulu ja kenttäratsastuksen seurakilpailumäärät ovat kasvaneet kolmen viime vuoden aikana samalla kun erityisesti kansallisten esteratsastuskilpailujen määrä on pienentynyt.

3.3 Kilpailutoimintaan vaikuttavien sääntöjen muutokset

Kilpailusääntöjä päivitetään vuosittain vastaamaan FEI:n sääntöjä ja muuttuneita kilpailutoiminnan ja toimintaympäristön tarpeita. Yleisen osan muutokset hyväksytään SRL:n vuosikokouksessa (Suomen Ratsastajainliitto, 2022, ss. 5-6), lajisäännöt hyväksytään SRL:n hallituksen kokouksessa (Suomen Ratsastajainliitto, 2022, s. 7).

Seuratason kilpailuja alettiin julkaista KIPAssa vuonna 2012, samaan aikaan kansallisten kilpailulupien ja aluekilpailuluvan rinnalle tuli seurakilpailulupa, joka oli maksuton. (Pohjois-Suomen Ratsastusjaosto, 2013, s. 2)

Vuonna 2015 kilpailujärjestelmää muutettiin siten, että kilpailutasot seura-, alue- ja kansallinen korvattiin numeerisilla tasoilla 1–5. Seurakilpaluita vastasi 1-taso, 2-taso vastasi aluekilpailuja ja 3–5 tasot kansallisia kilpailuja, 5-tason kisat olivat korkeinta kansallista tasoa, ns. tähtikilpailuja. Myös kilpailulisenssien nimet muuttuivat, aluetason kilpailulupaa vastasi D-lupa ja seurakilpailulupaa E-lupa, joka oli seurakilpailuluvan tapaan maksuton. (Suomen Ratsastajainliitto, 2016)

Vuonna 2017 1-tason kilpailuiden merkitseminen liiton kilpailujärjestelmään KIPaan tuli pakolliseksi (Suomen Ratsastajainliitto, 2020, s. 10) ja E-kilpailulupa muuttui maksulliseksi, 10 €. Kaikista 2–5-tason kilpailustarteista perittiin 3 €:n starttimaksu kilpailun järjestäjän asettamien kilpailumaksujen lisäksi. (Suomen Ratsastajainliitto, 2018, s. 76)

Vuonna 2018 kaikista KIPAssa julkaistuista kilpailuista perittiin kilpailujen toimitusmaksu 3 € / startti (Suomen Ratsastajainliitto, 2019, s. 74).

Vuoden 2020 alusta palattiin osittain takaisin vanhaan kilpailujärjestelmään. Vanhat kilpailutasojen nimikkeet seura, alue ja kansallinen palautettiin käyttöön kilpailutoiminnan selkeyttämiseksi. (Suomen Ratsastajainliitto, 2021c, s. 7) Samoin alue- ja seurakilpailulupien nimet palautettiin käyttöön.

Vuoden 2021 alusta tuli voimaan kilpailusääntöjen muutos, jonka mukaan hevoset on oltava rokotettu SRL:n sääntöjen mukaisesti myös seurakilpailuissa ja -luokissa (Suomen Ratsastajainliitto, 2021a, s. 25).

Esteratsastuksen parissa vilkasta keskustelua ja kritiikkiäkin aiheutti keväällä 2022 voimaan tullut sääntömuutos, joka kielsi ns. aika-arvostelut 90 cm ja sitä matalammissa luokissa. Toisin sanoen näissä luokissa suoritusajalla ei saa olla vaikutusta ratsukon sijoitukseen (eli nopein suoritus ei voita), vaan sijoitus ratkaistaan virhepisteiden tai taitoarvostelun pisteiden perusteella. Muutoksella pyrittiin lisäämään turvallisuutta alimmilla kilpailutasoilla painottamalla virheettömän suorituksen ja ratsastustaidon merkitystä, sekä varmistamaan että ratsukot ovat todella vaadittavien tehtävien tasolla siirtyessään yli 90 cm:n luokkiin. Muutoksen arvostelijat arvelivat tämän vähentävän kilpailijoita matalalla tasolla.

4 Ratsastuskilpailut Pohjois-Suomessa

Pohjois-Suomen alueella ratsastuskilpailuita järjestetään pääasiassa koulu- ja esteratsastuksessa. Lisäksi vuosien varrella on järjestetty muutamia alue- ja kansallisen tason kilpailuja kenttä-, para- ja lännenratsastuksessa sekä vikellyksessä.

Pohjois-Suomessa ja varsinkin Oulun alueella elettiin 1980-luvulla ja 90-luvun alkupuolella ratsastusurheilussa vahvaa aikaa (Koistinen, 2012, s. 8) varsinkin esteratsastuksessa. Pohjoissuomalaiset ikäluokkaratsastajat menestyivät loistavasti valtakunnallisella tasolla sekä Pohjoismaisissa ja jopa Euroopan Mestaruuskilpailuissa (Kaleva, 2004-b). Tuohon aikaan Pohjois-Suomessa järjestettiin vuosittain useita kansallisia kilpailuita, joista suurin oli oululaisten ratsastusseurojen yhteistyönä järjestetty Oulun Pokaali (Savilahti, 2006).

Oulun Pokaali-kilpailu houkutteli kilpailijoita koko Suomesta sekä myös naapurimaista. Oulun Äimärautiolla pidetyissä vuosittaisissa kilpailuissa on kilpailtu mm. Barentsin alueen mestaruudesta esteratsastuksessa sekä useiden ikäluokkien, mukaan lukien senioreiden esteratsastuksen Suomen mestaruuksista (Kaleva, 2003). Äimärautiolla on kilpailtu myös kouluratsastuksen senioreiden Suomen mestaruudesta. Valtakunnallisen esteratsastuksen GP-sarjan osakilpailu nähtiin useana vuonna Oulussa. (Kaleva, 2004-c; Oulun Pokaali, 2007,

Oulun Pokaali, 2008; Savilahti, 2006) Oulun Pokaalia kutsuttiin epävirallisesti Suomen suurimman ratsastustapahtuman Helsinki International Horse Show:n pikkuserkuksi (Valjus, 2004). Viimeinen Oulun Pokaali-kilpailu ratsastettiin vuonna 2008 (Koistinen, 2012, s. 5).

Oulun Pokaalin lisäksi Pohjois-Suomessa on ollut useita kilpailupaikkoja ja kisajärjestäjiä, joiden kilpailutapahtumat ovat olleet vetovoimaisia. Vuonna 2012 esimerkiksi Pohjois-Suomessa järjestettiin kenttäratsastuksen joukkue SM-kilpailu Pudasjärvellä sekä suomenhevosten estemestaruus Kalajoella perinteisten Hyppää Venetsialaisiin kilpailun yhteydessä (Pohjois-Suomen Ratsastusjaosto, 2013, s. 2). Rovaniemen Ounasvaaralla vuodesta 2007 lähtien järjestetyt kansalliset esteratsastuskilpailut puolestaan keräsivät myös ulkomaisia osanottajia (Kaleva, 2019), kesällä 2019 siellä järjestettiin myös esteratsastuksen kansallisen GP-sarjan osakilpailu (Lapin Kansa, 2019). Kouluratsastuksen puolella vakiintuneita kansallisia kilpailupaikkakuntia ovat olleet Oulun lisäksi Kajaani ja Tornio (KIPA, 2023).

Alue- ja kansallisten kilpailuiden määrä Pohjois-Suomessa oli kasvussa 2000-luvulla mutta kääntyi laskuun 2010-luvulla. Vuonna 2011 alueella järjestettiin vielä 16 kansallista kilpailua ja 24 aluekilpailua (Pohjois-Suomen Ratsastusjaosto, 2012, s. 3), kun taas vuonna 2023 kansallisia kilpailuja oli alueella vain 5 ja aluekilpailuitakin vain 7 (KIPA, 2023).

Seuraavaksi tarkastellaan Pohjois-Suomen alueen kilpailumäärien kehitystä saatavilla olevien tietojen pohjalta. Tiedot on koottu SRL:n tilastoliitteistä vuosilta 2008–2023, SRL:n kilpailukalenterista KIPA-kilpailupalvelusta sekä Pohjois-Suomen aluejaoston toimintakertomuksista vuosilta 2008–2023. Kansallisten kilpailujen määrää alueittain ei ole saatavilla vuosilta 2013–2019, joten niiden tarkkaa vuosittaista kehitystä ei voida arvioida.

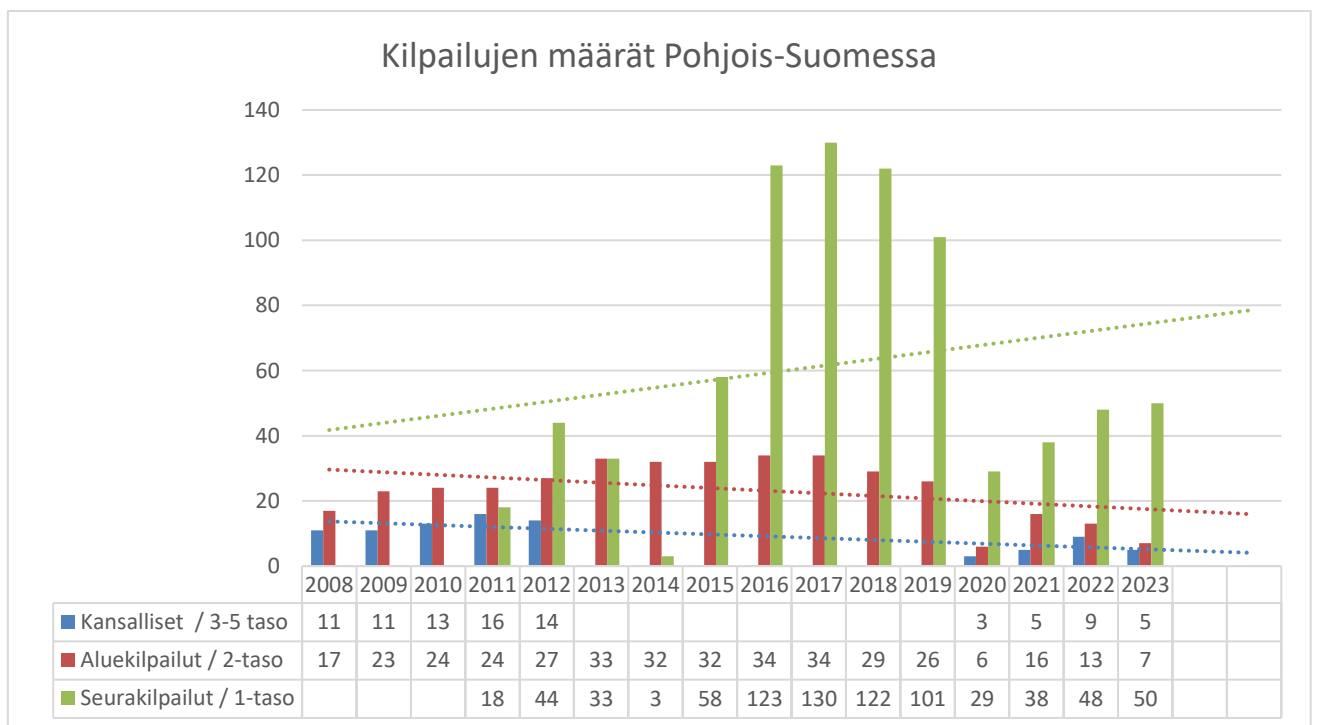
4.1 Kilpailumäärät Pohjois-Suomessa

Aluekilpailuiden määrä oli kasvussa aina vuoteen 2017 asti. Eniten aluekilpailuita oli vuosina 2016 ja 2017, jolloin niitä järjestettiin 34 kpl vuodessa. Tämän jälkeen aluekilpailuiden määrä kääntyi laskuun. Kuvassa 6 näkyy selkeästi koronavuosi 2020, jolloin kilpailujen määrä romahti koko Suomessa kokoontumisrajoitusten takia. Kilpailutoiminnan normalisoiduttua

korona-pandemian jälkeen kilpailumäärät eivät kuitenkaan ole Pohjois-Suomessa elpyneet koronaa edeltävälle tasolle millään tasolla.

Kansallisten kilpailujen määrää alueittain ei ole saatavilla vuosilta 2013–2019, joten niiden tarkkaa vuosittaista kehitystä ei voida arvioida. Käytettävissä olevien tietojen perusteella on kuitenkin selvää, että 2020-luvulle tultaessa kansallisia kilpailuja on Pohjois-Suomessa huomattavasti vähemmän kuin 2000-luvun alkupuolella.

Kuva 6 Kilpailumäärät Pohjois-Suomessa eri tasoilla. Tiedot on kerätty saatavilla olevista tilastotiedoista vuosilta 2008–2023

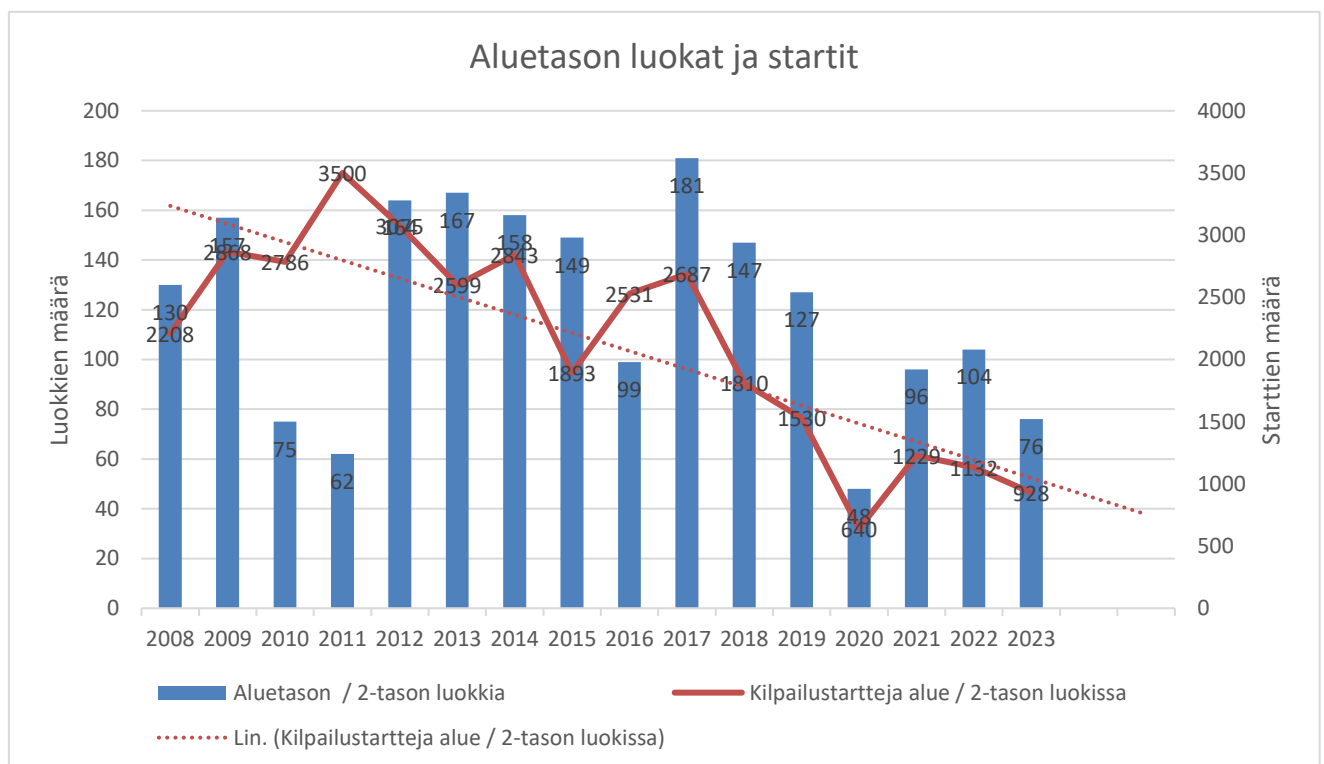
Seura- ja sitä vastaavia 1-tason kilpailuja on merkitty liiton kilpailujärjestelmään KIPAAan vuodesta 2012 lähtien. Vuodesta 2017 alkaen 1-tason kilpailujen merkitseminen KIPAAan tuli pakolliseksi (Suomen Ratsastajainliitto, 2020, s. 10). Pohjois-Suomen alueella olikin kyseisenä vuonna eniten 1-tason kilpailuja, 130 kpl, koko tarkasteluajanjaksona.

Aluekilpailuiden lailla myöskään seurakilpailuiden lukumäärä ei ole palautunut koronaa edeltävälle tasolle. Tähän voi osaltaan vaikuttaa vuoden 2021 alusta voimaan tullut

kilpailusääntöjen muutos, jonka mukaan hevoset on oltava rokotettu SRL:n sääntöjen mukaisesti myös seurakilpailuissa ja -luokissa (Suomen Ratsastajainliitto, 2021a, s. 25). Rokotuspakko seurakisoissa voi karsia ratsastuskoulujen hevosilla kilpailevien osallistumista seuraluokkiin, sillä monella ratsastuskoululla kaikkia hevosia ei rokoteta niin tiheästi kuin SRL:n kilpailusäännöt vaativat.

Aluetason luokkien ja kilpailusuoritusten määriä Pohjois-Suomessa tarkastellessa huomataan selkeä vähenevä trendi. Tarkasteluajanjaksolla vuosina 2008-2023 vuosittaista vaihtelua on ollut paljonkin, mutta 2020-luvun alueluokkien ja niihin osallistuneiden määrät (= aluetason kilpailustarttien määrät) ovat selkeästi pienempiä kuin 2010-luvulla. (Kuva 7)

Kuva 7 Aluetason ja 2-tason kilpailuluokkien ja kilpailusuoritusten eli starttien määrien kehitys vuodesta 2008 vuoteen 2023 Pohjois-Suomessa.

Kuvassa 7 näkyvä notkahdus aluetason luokissa vuosina 2010 ja 2011 johtuu todennäköisesti tilastointitavan muutoksista, näiltä vuosilta luvuista puuttuvat kansallisten

kilpailujen yhteydessä olleet alueluokat. Kilpailustarttien määrissä ei kuitenkaan ole havaittavissa vastaavaa muutosta kyseisellä ajanjaksolla.

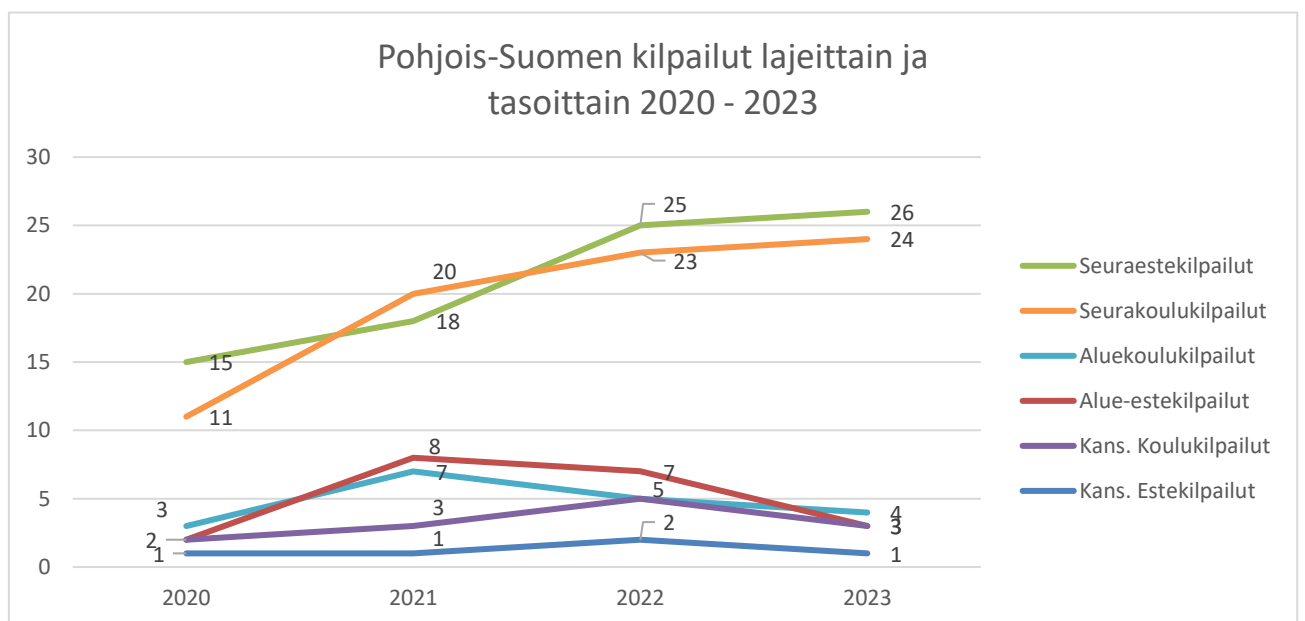
4.2 Kilpailulajit Pohjois-Suomessa

Kilpailulajeja tarkastellessa Pohjois-Suomessa on tapahtunut muutos viimeisen reilun kymmenen vuoden aikana, kouluratsastuksen suosio on kasvanut esteratsastuksen suosion vähetessä. Esimerkiksi vuonna 2013 aluetasolla järjestettiin 20 este- ja 12 kouluratsastuskilpailua (Suomen Ratsastajainliitto, 2016, s. 60), kun taas 2018 aluekilpailuja oli kouluratsastuksessa jo niukasti enemmän (15) kuin esteratsastuksessa (14) (Suomen Ratsastajainliitto, 2019, s. 51).

2020-luvulle tultaessa aluekisojen kokonaismäärä on laskenut (Kuva 7) samalla kun seuratason kilpailujen määrä on noussut (Kuva 6), mutta koulu- ja esteratsastus ovat kilpailumääriltään edelleen lähes tasoissa sekä seura- että aluetasolla (Kuva 8).

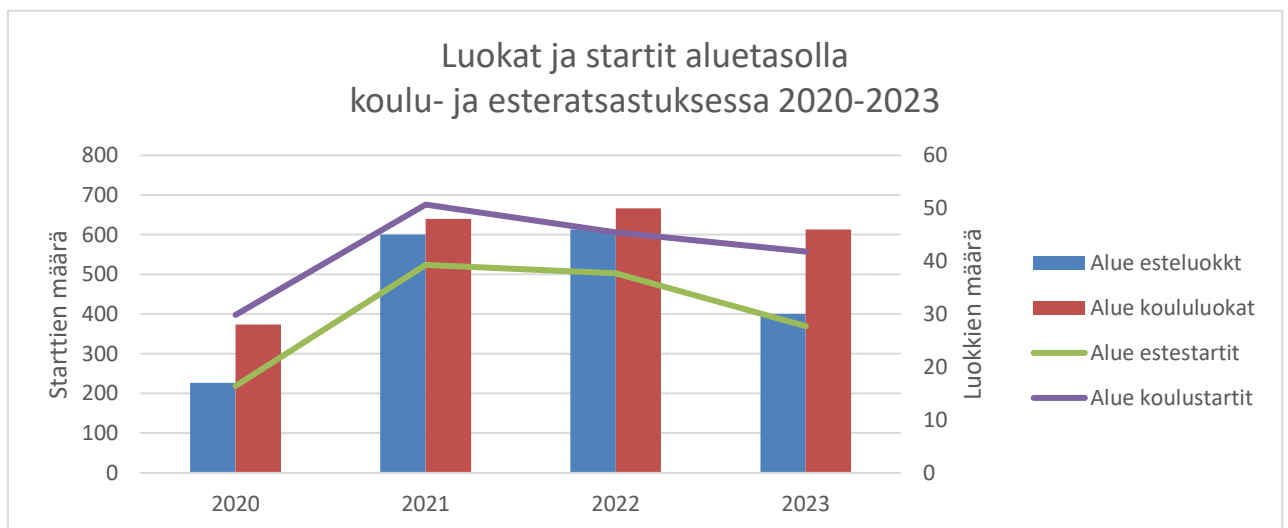
Huomioitavaa on, että tällä hetkellä Pohjois-Suomessa järjestetään kansallisella tasolla enemmän kilpailuja kouluratsastuksessa kuin esteratsastuksessa.

Kuva 8 Pohjois-Suomen kilpailut lajeittain ja tasoittain 2020–2023

Aluetason kilpailuluokkien ja kilpailusuoritusten määriä vertaillen kouluratsastus on 2020-luvulla selkeästi suosituimpi laji Pohjois-Suomessa kuin esteratsastus (Kuva 9). Koko Suomen tasolla näiden lajien välinen suosituimmuusjärjestys on eri, esteratsastus on selkeästi yleisempi kilpailulaji kuin kouluratsastus sekä kansallisella että seuratasolla, niin kilpailumääriä kuin myös kilpailustarttien määriä vertailtaessa (Taulukko 1; Taulukko 2). Esimerkiksi vuonna 2023 sekä kansallisella että seuratasolla esteratsastuskilpailuissa oli noin kaksi kertaa enemmän kilpailusuorituksia kuin saman tason kouluratsastuskilpailuissa. Myös aiemmin esteratsastus on ollut koko maan tasolla suosituimpi laji, kuten Siren (2013, s. 16–17) totesi kansallisten kouluratsastuskilpailujen määrän olleen noin kaksi kolmasosaa esteratsastuksessa järjestettävien kisojen määrästä vuosina 2006–2011.

Kuva 9 Luokat ja startit aluetasolla koulu- ja esteratsastuksessa 2020–2023

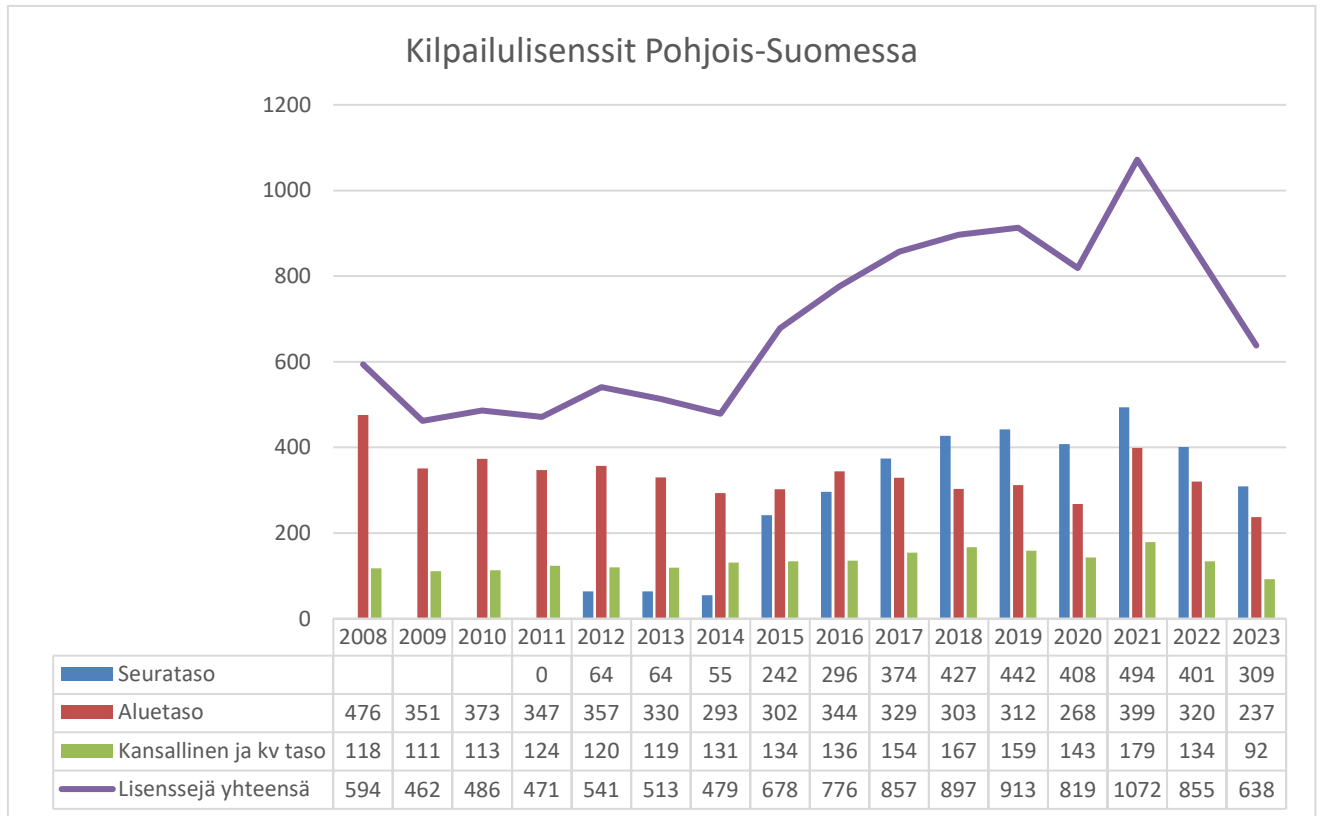
4.3 Kilpailijoiden määrä Pohjois-Suomessa

Kilpailijoiden määrää voidaan tarkastella lunastettujen kilpailulisenssien perusteella. Kuten Kuvasta 10 voidaan nähdä, kilpailulisenssien kokonaismäärä kääntyi jyrkkään laskuun Pohjois-Suomessa vuonna 2022 ja lasku jatkui 2023. Lukumäärällisesti eniten kilpailijoita tarkasteluajanjaksolla 2008–2023 oli heti koronavuoden jälkeen vuonna 2021, yhteensä 1072 kpl. Aluetason kilpailijoiden määrä on vähentynyt ja seurataso kilpailijoiden määrä

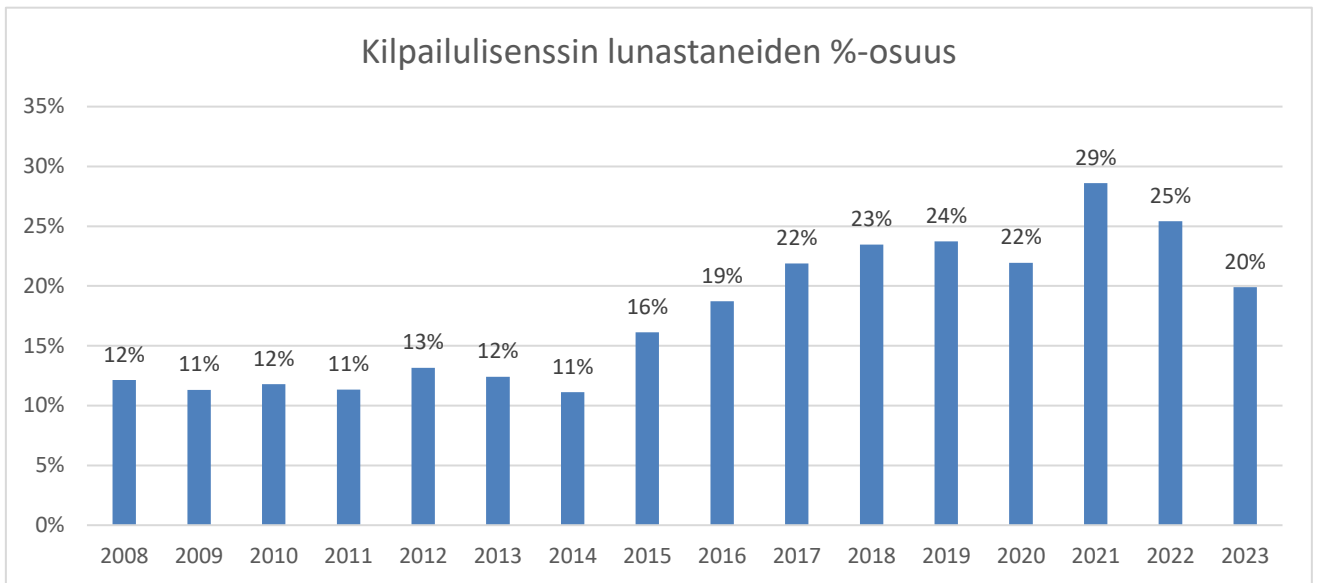
vastaavasti lisääntynyt. Samanlainen kehitys on havaittavissa koko maan tasolla kilpailulupien määrän kehitystä tarkasteltaessa (Kuva 5).

Kuva 10 Kilpailulisenssien määrän kehitys Pohjois-Suomessa 2008–2023.

Kuvassa 11 on esitetty kilpailijoiden prosentuaalisen osuuden kehitystä vuosina 2008–2023 Pohjois-Suomen alueella. Kilpailijoiden prosentuaalinen osuus ratsastuseurojen jäsenistä lähti kasvuun vuonna 2015 ja kasvoi aina vuoteen 2021 asti huolimatta koronavuoden 2020 notkahduksesta. Kasvua selittää seura- ja 1-tason kilpailujen mukaan tulo tilastoitaviin kilpailutasoihin. Tämän jälkeen kilpailijoiden osuus koko jäsenistöstä on kuitenkin vähentynyt nopeasti ja vuonna 2023 kilpailijoita oli jo vähemmän kuin ennen korona-pandemiaa. Vuonna 2023 koko maassa lunastettujen kilpailulupien määrä vastasi 24 % koko jäsenistöstä (Suomen Ratsastajainliitto, 2024c, s. 7), kun taas Pohjois-Suomessa luku oli 20 % (Kuva 11).

Kuva 11 Kilpailulisenssin lunastaneiden osuus Pohjois-Suomen jäsenistöstä.

5 Tutkimuksen tavoite ja toteutus

Osana tätä opinnäytetyötä suoritettiin kyselytutkimus. Tutkimus oli suunnattu Pohjois-Suomen alueen kilpaileville ja kilpailemista suunnitteleville ratsastajille. Kilpailijoiden lisäksi kyselyyn pyydettiin vastauksia myös heidän tukihenkilöiltään, esimerkiksi huoltajilta ja valmentajilta. Tutkimuksen kysymyksissä käsiteltiin kaikkia virallisia kilpailutasoja seura-, alue- ja kansallinen ja sekä kansainvälinen taso. Lisäksi kysymykset kattoivat myös kilpailunomaiset harjoitustilaisuudet, harjoituskilpailut.

5.1 Tavoite

Suoritetulla kyselyllä kartoitettiin ratsastajien mielipiteitä Pohjois-Suomen ratsastuskilpailutoiminnasta ja kerättiin kehittämissuhteita kilpailutoiminnan edistämiseksi. Kyselyn tavoite oli selvittää ratsastajien tyytyväisyyttä sekä löytää toimenpiteitä ratsastuskilpailutoiminnan kehittämiseksi Pohjois-Suomen alueella.

5.2 Kyselyn toteutus ja menetelmät

Tutkimus toteutettiin määrällisenä eli kvantitatiivisena tutkimuksena. Kysely toteutettiin sähköisesti Webropol-kysely- ja analyysityökalulla. Tulosten analysoinnissa käytettiin apuna myös MS Excel-taulukkolaskentaohjelmaa ja sen analyysityökaluja. Kyselylinkki lähetettiin SRL:n toimesta kaikille rekisterissä helmikuussa 2024 olleille Pohjois-Suomen ratsastusseurojen jäsenille, joita oli noin 3 200 (Kuva 2). Lisäksi kyselylinkkiä jaettiin Pohjois-Suomen aluejaoston toimesta sosiaalisessa mediassa, Facebookissa ja Instagramissa. Kysely toteutettiin maaliskuussa 2024, vastausaikaa oli 12.3.-24.3.2024.

Kyselyyn vastaaminen tapahtui anonyymisti, eikä yksittäisiä vastaajia voida tunnistaa kyselyn tuloksista. Vastaajilla oli halutessaan mahdollisuus osallistua arvontaan, jossa voittaja sai pääsyliput Hevoset-messuille 6.-7.4.2024. Kyselyyn vastanneille suunnatulla arvonnalla pyrittiin saamaan mahdollisimman paljon vastauksia kyselyyn. Toisaalta pelkän arvontavoiton toivossa vastaavien määrää pyrittiin minimoimaan sillä, että arvontaan osallistuminen oli vasta kyselyn lopussa ja useat kysymykset olivat pakollisia.

Kysely sisälsi erilaisia kysymystyyppejä, eniten mukana oli monivalintakysymyksiä, lisäksi useamman kysymyksen kohdalla vastaajalla oli mahdollisuus täydentää vastaustaan vapaalla tekstillä. Osa kysymyksistä näkyi vain kyselyn alussa itsensä kilpailijaksi ilmoittaneille vastaajille. Kyselyn mukana jaettu saateteksti sekä kaikki kysymykset löytyvät kokonaisuudessaan tämän työn Liitteistä 1 ja 2.

Alussa vastaajilta kysyttiin yleisiä taustatietoja kuten ikä ja asuinmaakunta. Tämän jälkeen kyselyssä oli eriyttävä kysymys, jossa vastaajaa pyydettiin valitsemaan edustaako hän kilpailijoiden- vai tukihenkilöiden kohderyhmää. Lisäksi kyselyn alussa oli taustoittavia kysymyksiä, joilla pyrittiin selvittämään vastaajan aktiivisuutta kilparatsastuksen parissa sekä aikaisempaa kilpailutaustaa ja lähitulevaisuuden suunnitelmia.

6 Tulokset

Vastauksia kyselyyn saatiin kaikkiaan 215 kpl. Verrattuna Pohjois-Suomen koko jäsenmäärään 3 204 (Kuva 2) määrä on vähäinen, vain 6,7 %. Kuitenkin verrattaessa vastausten määrää Pohjois-Suomen alueen kilpaileviin ratsastajiin, joita oli 638 vuonna 2023 (Kuva 10), voidaan todeta, että vastausten määrä oli hyvä, määrä vastaa noin 34 % alueen kilpailevista ratsastajista. On kuitenkin muistettava, että osa kyselyyn vastanneista oli kilpailijoiden tukijoukkoja. Vastausmäärä on siis hyvä ja tuloksia voidaan pitää kohtalaisen luotettavina, tai vähintäänkin erittäin hyvin suuntaa antavina Pohjois-Suomen ratsastuksen harrastajien näkemyksistä alueen kilpailutoiminnasta. Varsinkin kyselyyn vastanneiden kansallisen tason kilpailijoiden määrä oli varsin merkittävä, määrä vastasi 62 % Pohjois-Suomen kansallisten kilpailulupien määrästä vuonna 2023.

Vastauksia tarkemmin tarkastellessa ja ristiin vertailtaessa kävi selväksi, että kaikki annetut vastaukset olivat relevantteja, vastausten oikeellisuus ja luotettavuus vaikutti selvältä. Yhtään vastausta ei poistettu otannasta siksi, että vastaaja ei olisi kuulunut kyselyn kohderyhmään. Varsinkin avoimiin kysymyksiin annettujen vastausten määrä ja sisältö kertoivat kaikilla vastaajilla olevan kokemusta ja vahvojakin mielipiteitä ilmoittamaltaan kilpailutasolta.

Keskivertoisesti kyselyyn vastaaja oli Pohjois-Pohjanmaalla asuva, 36–45-vuotias omalla hevosella kilpaileva kilpailija tai yli 45-vuotias kilpailijan tukihenkilö, joka käy säännöllisesti seura- ja aluetason kouluratsastuskilpailuissa.

6.1 Vastaajien perustiedot

Vastaajista kerättiin vain sen verran taustatietoja mikä oli tutkimuksen kannalta oleellista. Kerättyjä tietoja olivat mm. vastaajan ikä, asuinmaakunta, onko vastaaja itse kilpailija vai kuuluko hän kilpailijan tukijoukkoihin ja millä tasolla vastaaja on kilpaillut.

6.1.1 Kohderyhmät

Kyselyn aluksi vastaajilta kysyttiin kumpaan kohderyhmään he kuuluvat; kilpailijoihin vai kilpailijan tukihenkilöihin. Tukihenkilö voi olla ratsastajan mukana kilpailuissa kulkeva henkilö, esimerkiksi kilpailijan valmentaja tai huoltaja.

Valtaosa vastaajista eli 73 prosenttia ilmoitti olevansa kilpailijoita. Tukihenkilöitä vastaajista oli 27 %. Kilpailijaksi itsensä ilmoittaneiden määrä 157 vastaa noin neljännestä vuonna 2023 Pohjois-Suomessa kilpailulisenssin lunastaneiden määrästä (Kuva 10).

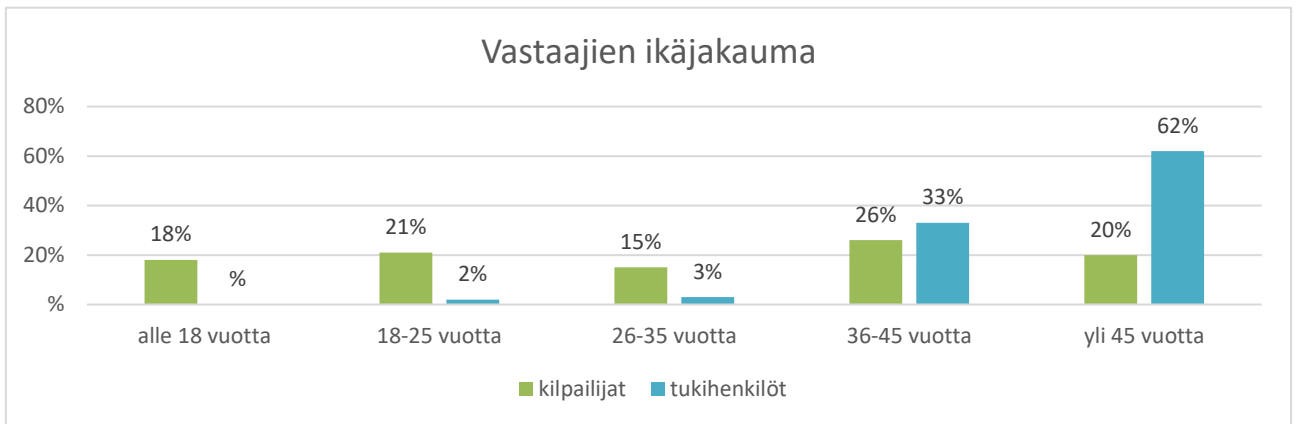
Kilpailijoista 72 % kertoi kilpailevansa omalla hevosella ja noin 10 % laina- tai vuokrahevosella. Huomionarvoista on, että hieman vajaa viidennes (18 %) kilpailijoista kertoi kilpailevansa ratsastuskoulun hevosella.

6.1.2 Ikäjakama

Kaikista kyselyyn vastanneista suurin osa, 59 %, ilmoitti olevansa yli 35-vuotiaita. Alle 18-vuotiaita oli 13 % ja 18–35-vuotiaita 28 % vastaajista.

Kilpailijaksi itsensä ilmoittaneissa ikäjakama oli tasaisempi, kuten Kuvasta 12 voidaan todeta. Vastausten perusteella ratsastuksessa kilpailijat edustavat kattavasti kaikkia ikäluokkia. Kilpailijoista alle 18-vuotiaita oli 18 % ja 18–35-vuotiaita 36 % vastaajista, tätä vanhempia lähes puolet, 46 %.

Kuva 12 Kyselyyn vastanneiden ikäjakauma.

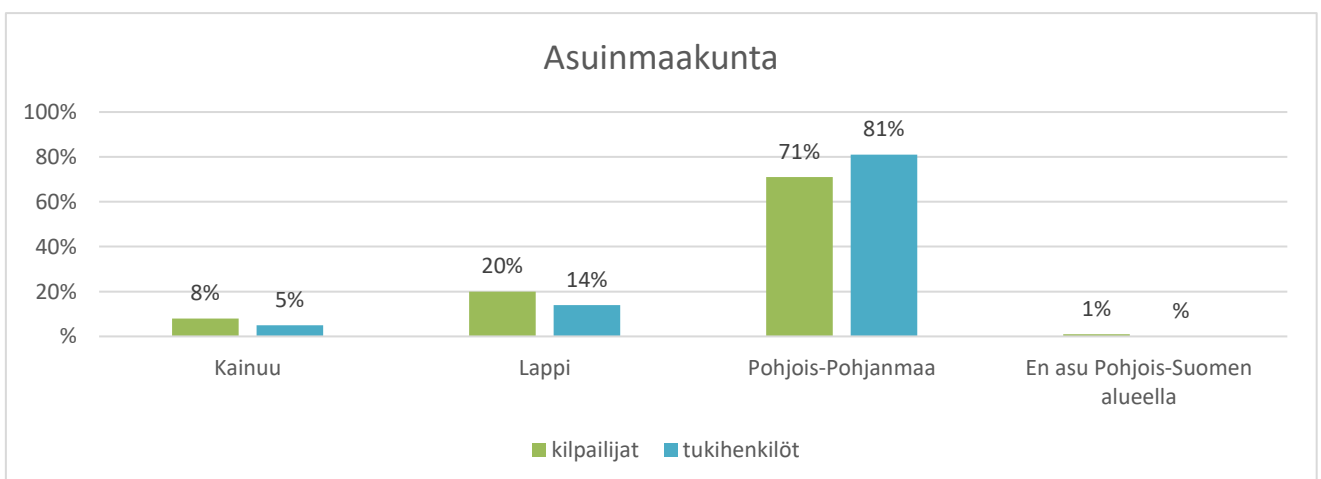

6.1.3 Aluejakauma

Koska Pohjois-Suomen alue on maantieteellisesti laaja, vastaajilta kysyttiin missä maakunnassa he asuvat. Näin pyrittiin selvittämään vastaajien alueellista jakaumaa.

Kaikista vastaajista ylivoimaisesti suurin osa (74 %) ilmoitti asuvansa Pohjois-Pohjanmaalla. Hieman vajaa viidennes kaikista vastaajista ilmoitti asuvansa Kainuussa ja vähiten vastaajia (7 %) ilmoitti asuvansa Lapissa (Kuva 13).

Kuva 13 Vastaajien pääasiallinen asuinmaakunta kohderyhmittäin.

6.2 Kilpailuihin osallistuminen

Seuraavilla kysymyksillä pyrittiin selvittämään vastaajan kilpailutaustaa ja tulevaisuuden suunnitelmia. Lisäksi vastausten perusteella kilpailijat-ryhmä voidaan jakaa useampaan ryhmään kilpailutason mukaan: harjoituskilpailuissa kilpaileviin sekä seura-, alue- tai kansallisella tasolla kilpaileviin.

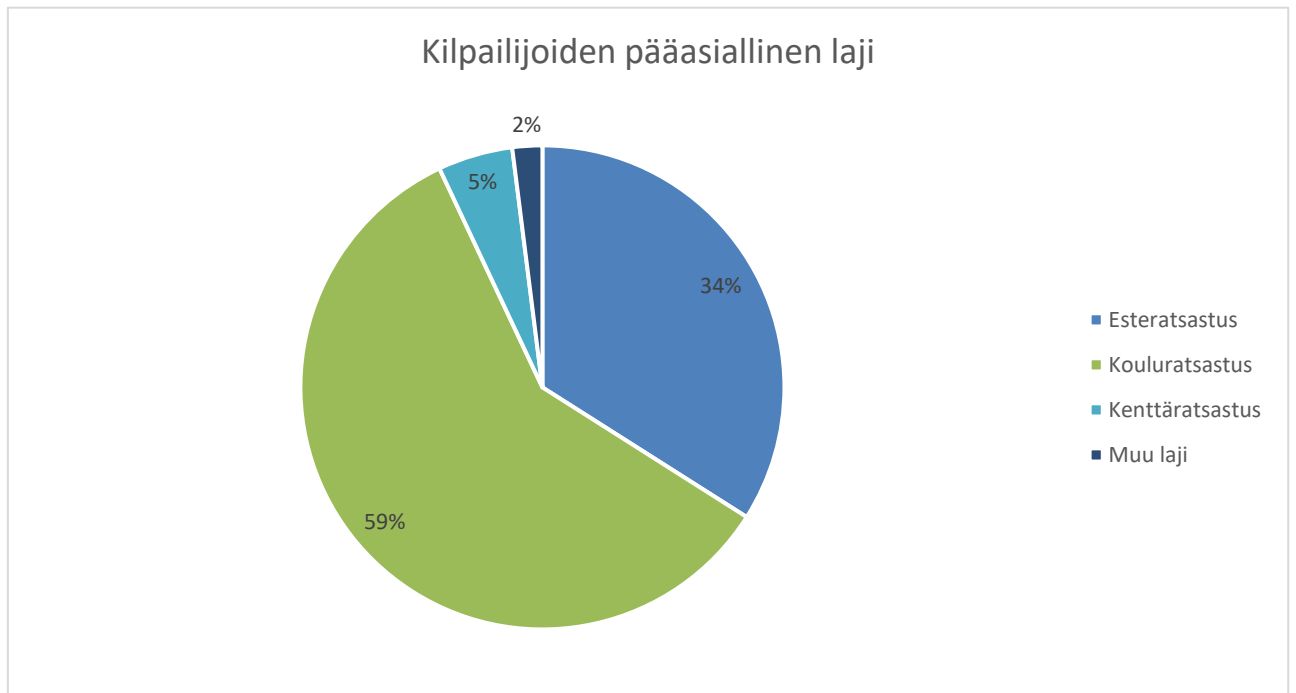
6.2.1 Kilpailulajit

Vastaajilta kysyttiin minkä lajin kilpailuissa he käyvät. Vastaajilla oli mahdollisuus valita useampi vaihtoehto. Kilpailijat-ryhmässä suosituin kilpailulaji oli kouluratsastus (78 %), seuraavaksi suosituin esteratsastus (63 %), kolmantena oli kenttäratsastus (10 %). Muun lajin valinneet kertoivat käyvänsä matka- ja islanninhevosten askellajiratsastuskilpailuissa sekä ratsastusjousiammuntakilpailuissa. Pääasiallista kilpailulajia kysyttäessä kilpailijat-ryhmän vastaajien selkeästi suosituin laji oli kouluratsastus ja toiseksi suosituin laji oli esteratsastus (Kuva 14). Muuna pääasiallisena lajina ilmoitettiin askellaji- ja matkaratsastus sekä ratsastusjousiammunta.

Kouluratsastuksen osuus suosituimpana ratsastuksen lajina on tässä tutkimuksessa huomattavasti suurempi kuin Sirenin vuonna 2012 suorittamassa tutkimuksessa, jossa este- ja kouluratsastus olivat vastaajien keskuudessa lähes yhtä suosittuja koko Suomessa, esteratsastus 44,9 % ja kouluratsastus 41,7 % (Siren, 2013, s. 31).

Kouluratsastuksen suosio kilpailulajina on kasvanut Pohjois-Suomessa erityisesti viimeisen kymmenen vuoden aikana. Tällä hetkellä Pohjois-Suomen alueella kouluratsastus on suosittumpaa kuin esteratsastus, kuten kappaleessa 4.2. on kerrottu, kun taas koko maan tasolla esteratsastus on muita lajeja selkeästi suosittumpi kilpailulaji (Taulukko 1; Taulukko 2).

Kuva 14 Kilpailijoiden pääasiallinen kilpailulaji.

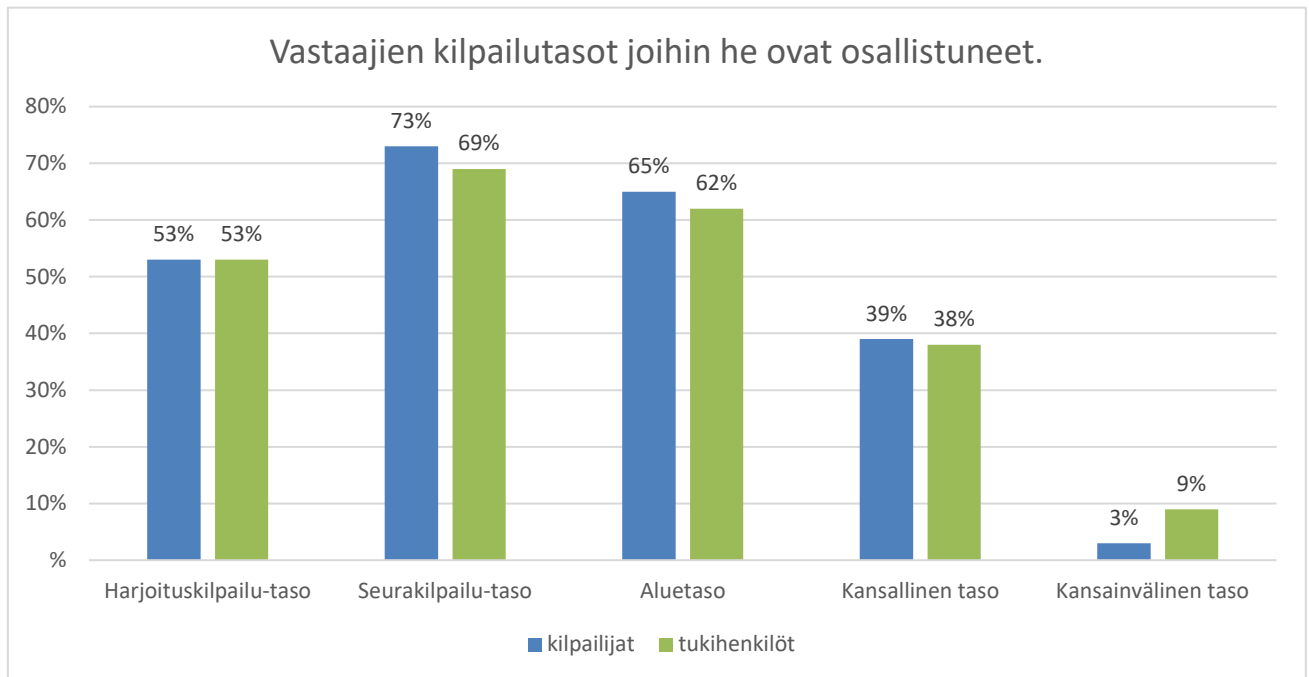
6.2.2 Kilpailutasot

Kilpailijoista 90 % kertoi osallistuneensa kilpailuihin viimeisen viiden vuoden aikana. Syitä kilpailemattomuuteen olivat mm. sopivan hevosen puute (ei hevosta ollenkaan tai nuori hevonen, joka ei ole vielä kilpaillut) tai ratsastaja itse on vasta kilpailu-uransa alussa.

Kilpailijat, jotka olivat kilpailleet edellisten viiden vuoden aikana, olivat kilpailleet eniten seuratasoilla kilpailuissa, toiseksi eniten aluetasolla, kolmanneksi eniten kilpailuharjoituksissa. Kuvassa 15 on esitetty kaikkien vastaajien vastaukset kilpailutasoista, joihin he olivat osallistuneet.

Kuva 15 Kilpailutasot, joihin vastaajat ovat osallistuneet viimeisen viiden vuoden aikana.

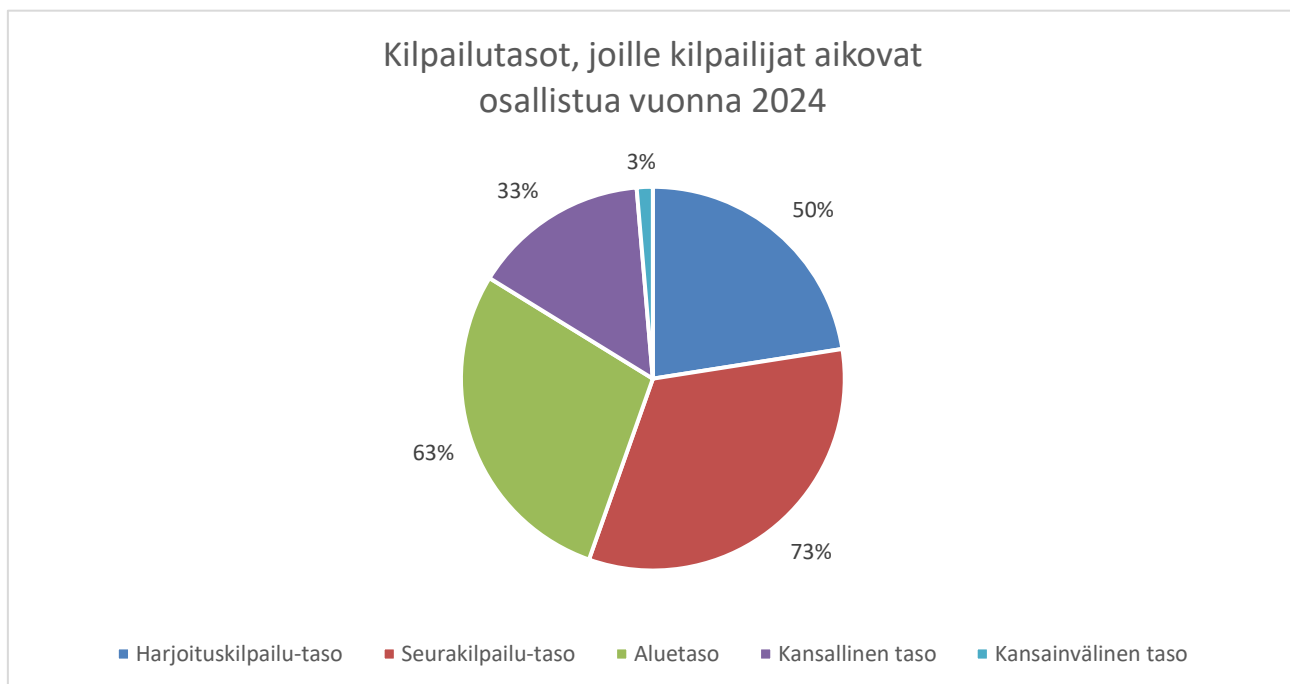
Huomioitavaa on, että 55 kilpailijaa eli 39 % kertoi kilpailleensa kansallisella tasolla viimeisen viiden vuoden aikana. Vuonna 2023 Pohjois-Suomessa oli 92 kansallisen kilpailuluvan lunastanutta kilpailijaa, joten vastauksista päätellen kansallisen tason ratsastajat olivat hyvin edustettuna kyselyssä.

6.2.3 Kilpailusuunnitelmat

Kilpailijoista 91 % kertoi suunnittelevansa kilpailuihin osallistumista tänä vuonna (vuonna 2024). Kilpailemattomuuden syyksi kerrottiin mm. sopivan hevosen puute tai sopivien kilpailujen puute tai vastaaja ei vielä tiennyt onko sopivia kilpailuja tulossa.

Kilpailemista tänä vuonna suunnittelevilta kysyttiin minkä tasoihin kilpailuihin he aikovat osallistua vuonna 2024. Vastaajat pystyivät valitsemaan useamman vaihtoehdon. Vastaukset on esitetty Kuvassa 16, suurin osa aikoo kilpailla seura- ja aluetasolla. Huomioitavaa jälleen on, että 33 % kilpailemista tänä vuonna suunnittelevista aikoo kilpailla kansallisella tasolla.

Kuva 16 Kilpailutasot, joilla kilpailijat aikovat kilpailla.

6.2.4 Kilpailijoiden ryhmittely

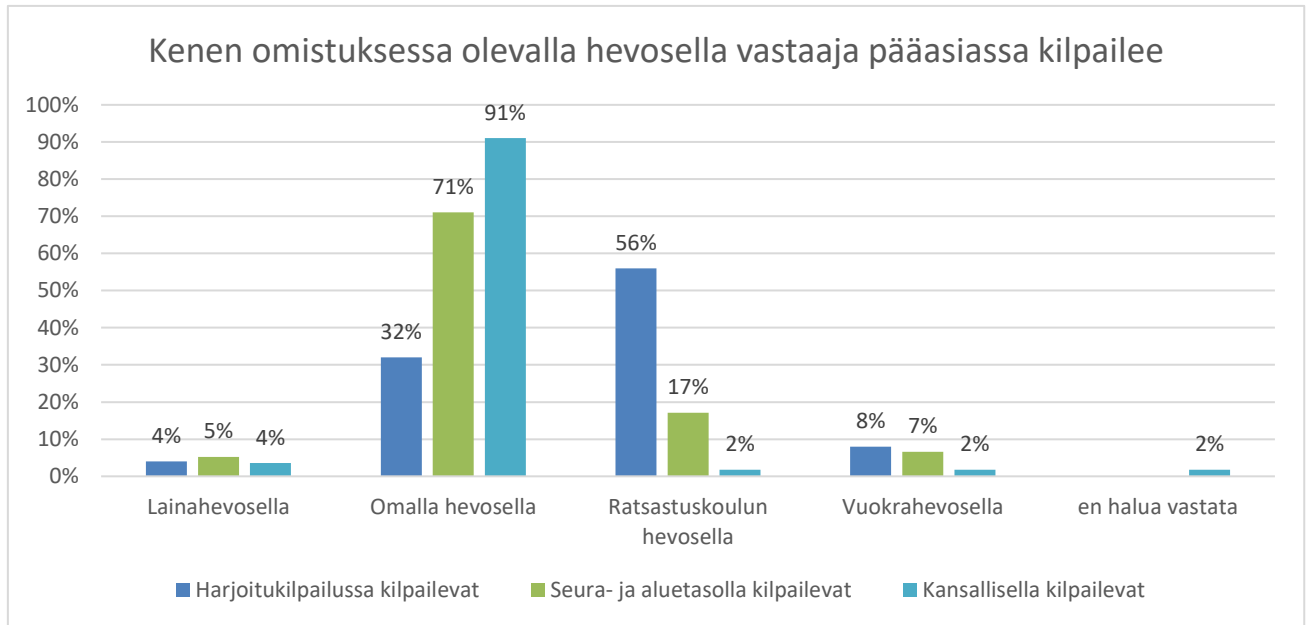
Edellä esiteltyjen vastausten perusteella kilpailijat-ryhmä voidaan jakaa tarkempiin ryhmiin.

Kilpailijat-ryhmästä ei kilpaileita tai pelkästään harjoituskilpailuissa kilpailevia oli 16 %, seuratasolla kilpailevia 22 %, aluetasolla kilpailevia 27 % ja kansallisella tasolla kilpailevia 36 %. Lisäksi 4 vastaajista ilmoitti osallistuneensa kansainvälisiin kilpailuihin. Varsinkin kyselyyn vastanneiden kansallisen tason kilpailijoiden määrä on huomattava, määrä vastaa 62 % Pohjois-Suomen kansallisten kilpailulupien määrästä vuonna 2023. Aluetason kilpailijoina kyselyyn vastanneiden määräkin on merkittävä, noin viidennes (18 %) vuonna 2023 alueella lunastettujen aluelupien määrästä. Seuratason kisaajien vastausprosentti taas jää 11:een seurataso kilpailulupien määrästä vuonna 2023.

Reilu puolet (56 %) harjoituskilpailuissa kilpailevista kertoi kilpailevansa pääasiassa ratsastuskoulun hevosella. Seura- ja aluetasollakin ratsastuskoulun hevosella kilpailevia on

vielä 17 % kilpailijoista, kun taas kansallisella tasolla kilpailevista valtaosa, 91 % omistaa itse ratsunsa, kuten Kuvasta 17 voidaan todeta.

Kuva 17 Kilpailijan hevosen omistajuus.

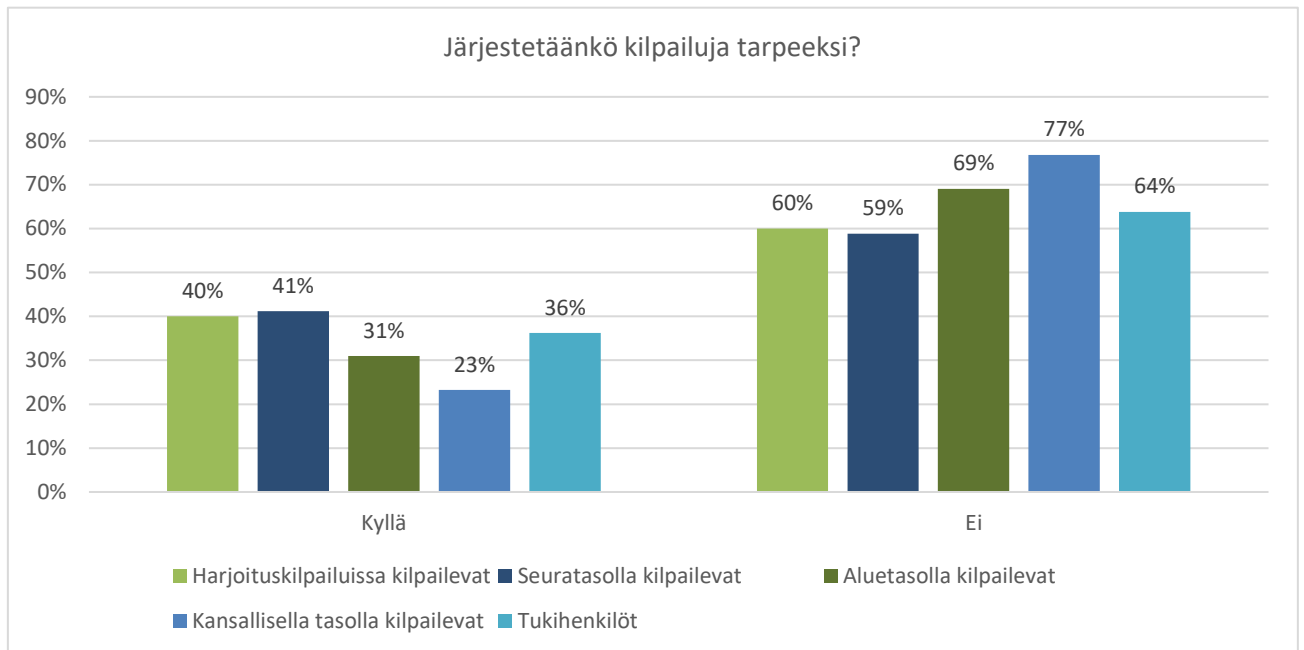

6.3 Mielenpitoet ja toiveet kilpailutoimintaan liittyen

Kaikista kyselyyn vastanneista 67 % oli sitä mieltä, että kilpailuja ei järjestetä tarpeeksi. Kuvassa 18 on esitetty kaikkien vastaajien vastaukset ryhmiteltynä tukihenkilöihin ja kilpailijoihin. Kilpailijat-ryhmä on jaettu kolmeen osaan kilpailutaustan mukaan.

Alemmilla, harjoitus- ja seurakilpailutasoilla kilpailevat ovat hieman tyytyväisempiä järjestettävien kilpailujen määrään kuin muilla tasoilla kilpailevat. Eniten tyytymättömiä kilpailuiden määrään olivat kansallisella tasolla kilpailevat. Voitaisiin päätellä samoin kuin Siren jo vuonna 2012 koko Suomen kilparatsastajille tekemässään tutkimuksessa, että eniten pulaa on sopivista kansallisen tason kilpailuista (Siren, 2013, s. 31).

Kuva 18 Vastaajien mielipiteet kilpailumäärien riittävydestä.

Niille vastaajille, jotka vastasivat, että kilpailuita ei järjestetä riittävästi, näytettiin jatkokysymys siitä, minkälaisia kilpailuja he toivoisivat lisää. Kyselyyn vastanneista kilpailijoista 88 (56 %) vastasi tähän vapaaseen kysymykseen, mistä voidaan päätellä, että he kokevat kilpailujen vähyyden merkitykselliseksi asiaksi.

Annetuissa vastauksissa nousi esille päällimmäisenä tyytymättömyys kilpailujen määrään ja toive saada määrällisesti lisää kilpailuja kaikille tasoille. Eniten kaivattiin alueason kilpailuita, mutta myös helppoja, kaikille avoimia matalan kynnyksen kilpailuita. Seurakilpailuja toivottiin olevan tasaisemmin tarjolla koko alueella sekä ajallisesti koko kalenterivuoden ajan. Lajeista eniten toivottiin koulu- ja esteratsastuskilpailuita. Hallikisoja toivottiin lisää pidentämään kisa- ja treenikautta.

Eri kilpailijaryhmille, esimerkiksi poniratsastajat sekä nuoret hevoset ja suomenhevoset, toivottiin omia luokkia kilpailuihin. Myös sarjakilpailujen puute nousi esiin vastauksista.

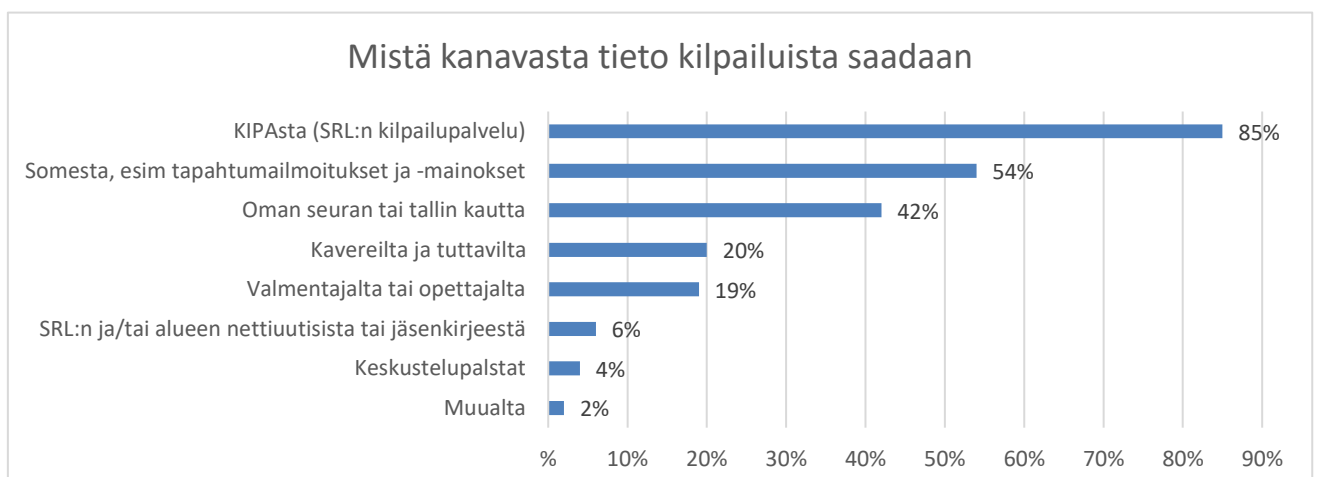
6.3.1 Kilpailuista tiedottaminen

Kilpailuista tiedottamiseen ollaan kohtalaisen tyytyväisiä, suurin osa vastaajista (56 %) koki tiedottamisen riittäväksi. Tyytyväisten määrä on kuitenkin pienempi kuin 2013 koko Suomen kilparatsastajille suunnatussa tutkimuksessa, jossa 64,5 % kilpailijoista oli tyytyväisiä kilpailuista etukäteen tiedottamiseen (Siren, 2013, s. 32). Tärkeää on myös huomioida, että 44:n % mielestä kilpailuista tiedotus ei ole riittävää.

Lisää tiedotusta tulevista kilpailuista kaipasivat erityisesti seura- ja harjoituskilpailuissa kilpailevat. Alueetasolta ylöspäin kilpailijat kokevat saavansa tietoa pääosin riittävästi, 78 % alueen ja 58 % kansallisen tason kilpailijoista vastasi kilpailuista tiedotettavan riittävästi. Tukihenkilöistä taas puolet, 51 %, kaipasi lisää kilpailuista tiedottamista.

Tärkeimmiksi viestintäkanaviksi, joista vastaajat saavat tietoa tulevista kilpailuista nousivat SRL:n KIPA-kilpailupalvelun kilpailukalenteri, eri some-kanavat, esimerkiksi tapahtumailmoitukset sekä oman seuran tai tallin viestintä (Kuva 19). Lisäksi tietoa saadaan tuttavilta tai esimerkiksi valmentajalta. Koska harjoituskilpailuja ei julkaista KIPAssa, tämän tason kilpailuista tiedottamisen tärkeimmät kanavat ovat vastausten mukaan some sekä seurojen ja tallien oma viestintä.

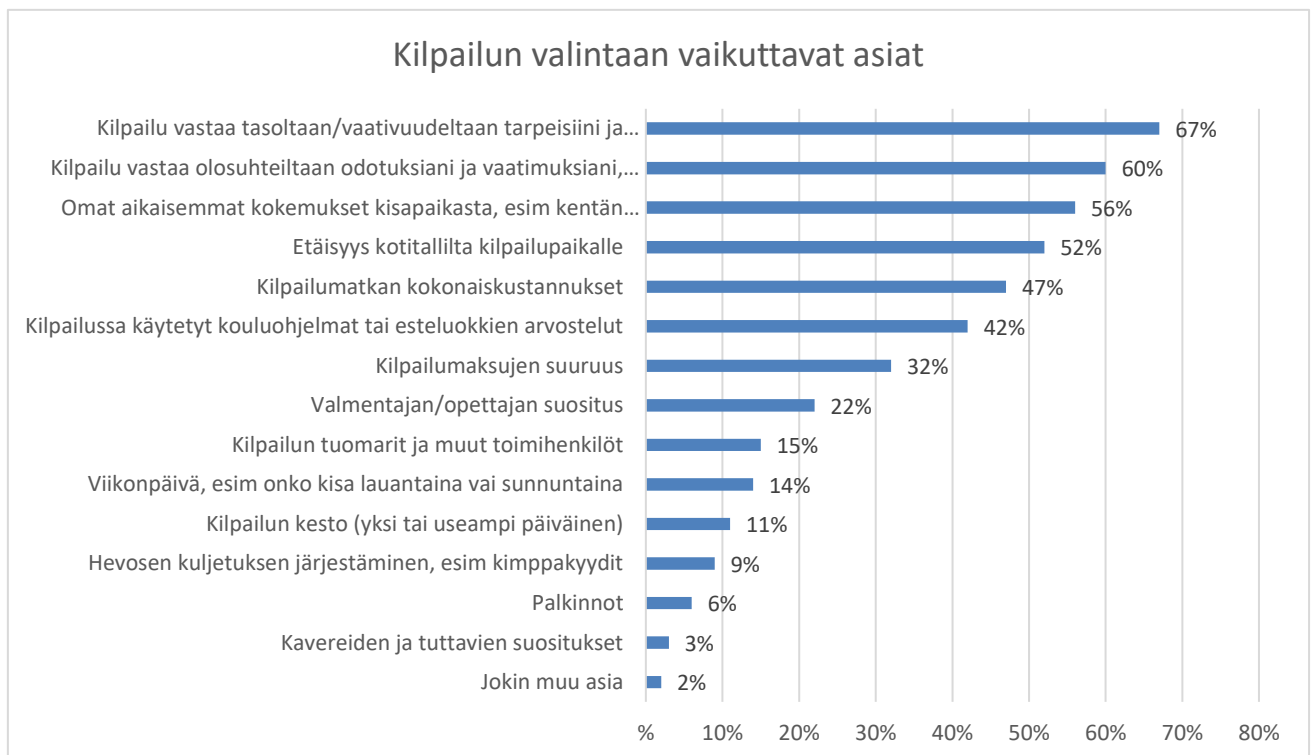
Kuva 19 Mistä vastaaja saa tiedon kilpailuista?

6.3.2 Kilpailuissa tärkeäksi koetut asiat

Kaikkia vastaajia pyydettiin valitsemaan valmiista vaihtoehdoista 3–5 eniten kilpailun valintaan vaikuttavaa tekijää. Vastaajaryhmien välillä ei ollut merkittäviä eroja, esimerkiksi sekä kilpailijoilla että tukihenkilöillä kuuden tärkeimmän tekijän kärki oli sama. Kilpailu valitaan sillä perusteella, että se vastaa tasoltaan ja vaativuudeltaan ratsukon tarpeita ja kilpailu vastaa olosuhteiltaan, esimerkiksi kentän kunnon perusteella, kilpailijan odotuksia. Omat aikaisemmat kokemukset kilpailusta ja kilpailupaikasta vaikuttavat paljon kilpailun valintaan, sekä kilpailumatkan kokonaiskustannukset ja etäisyys kotitalilta. Myös kilpailussa käytetyillä kouluohjelmilla tai esteluokkien arvosteluilla on vastaajien mukaan huomattava merkitys. (Kuva 20)

Kuva 20 Kilpailun valintaan vaikuttavat tekijät, vastaukset kaikilta vastaajilta.

Vastaajille annettiin mahdollisuus täydentää tai kommentoida kilpailun valintaan vaikuttavia asioita vapaalla vastauksella. Näissä vapaissa vastauksissa näkyi samoja asioita, jotka nousivat esille myös seuraavan kysymyksen yhteydessä; olosuhteiden ja puitteiden

(esimerkiksi ratsastuskenttien pohjat, pysäköintialueet) on oltava kunnossa, sujuvat järjestelyt ja mukava tunnelma koettiin tärkeiksi. Myös kilpailmatkojen pituus ja sen myötä kilpailuihin osallistumisen kokonaiskustannukset koettiin usean vastaajan mielestä liian suuriksi.

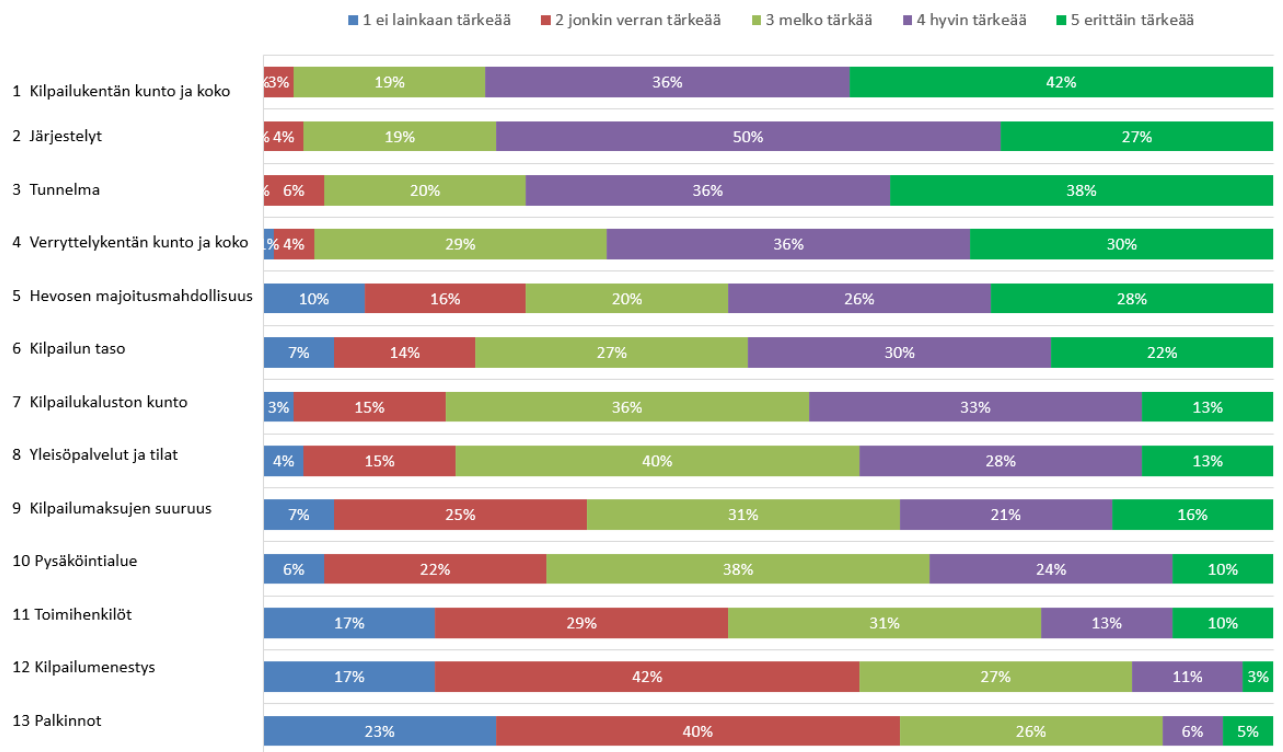
Kilpailuissa käytettäviä kouluratsastusohjelmia tai esteratsastusarvosteluja kommentoitiin avoimissa vastauksissa hyvin vähän, vaikka niille kaikki vastaajat olivat antaneet painoarvoa kilpailun valintaan vaikuttavana tekijänä. Esteratsastuksen puolelta taitoarvostelun käyttö kilpailuissa sai muutamia negatiivisia kommentteja.

Vastaajilta kysyttiin myös kuinka tärkeää tietyt asiat heille ovat kilpailuissa. Vastaukset pyydettiin asteikolla 1-5, jossa 1 = ei lainkaan tärkeää, 5 = erittäin tärkeää. Vastausten perusteella nämä asiat järjestettiin sen mukaan, mitä vastaajat olivat eniten pitäneet hyvin tärkeänä tai erittäin tärkeänä. Vastaajien mielestä tärkeimmät asiat kilpailuissa ovat, järjestyksessä tärkeimmästä vähiten tärkeään:

- 1 Kilpailukentän kunto ja koko
- 2 Järjestelyt, esim. kilpailun sujuvuus, aikataulut, lähtö/tuloslistojen saatavuus
- 3 Tunnelma
- 4 Verryttelykentän kunto ja koko
- 5 Hevosen majoitusmahdollisuus, tai päiväkarsinan vuokrausmahdollisuus
- 6 Kilpailun taso (harjoitus, seura, alue, kansallinen)
- 7 Kilpailukaluston kunto
- 8 Yleisöpalvelut ja tilat, esim. kanttiini/ravintola, katsomo, wc
- 9 Kilpailumaksujen suuruus
- 10 Pysäköintialue pohjan kunto, koko
- 11 Ketkä ovat toimihenkilöinä, esim. tuomarit
- 12 Kilpailumenestys
- 13 Palkinnot

Kuvassa 21 on esitetty edellä olevan listan asioiden saamat vastaukset ja vastausten hajonta ei lainkaan tärkeästä erittäin tärkeään. Ylin rivi vastaa listan kohtaa 1., toiseksi ylin listan kohtaa 2. jne.

Kuva 21 Kilpailuissa tärkeinä pidetyt asiat.

Tärkeimmäksi asiaksi kilpailuissa vastaajat kokivat kilpailukentän kunnon ja koon. 78 % vastaajista koki tämän olevan hyvin tai erittäin tärkeää. Lisäksi 19 % kertoi tämän olevan melko tärkeää. Vastaukset ovat linjassa 2013 kilpailijoille tehdyn kyselyn vastauksiin, jossa vastauksissa tärkeimmäksi asiaksi kilpailupaikalla nousi kiistatta hyvä kilpailukentän pohja (Siren, 2013, ss. 33-34).

Toiseksi tärkeimmäksi asiaksi koettiin järjestelyt, 77 % vastaajista piti tätä erittäin tai hyvin tärkeänä. Kolmanneksi tärkeimmäksi asiaksi nousi tunnelma eli kilpailussa viihtyminen, 74 % vastaajien mielestä se on erittäin tai hyvin tärkeää. Koistinen (2012, s. 6) totesi kilpailutoiminnan sosiaalisuuden olevan ratsastajille tärkeää. Kilpailuissa he pääsevät tapaamaan toisiaan, vaihtamaan kuulumisia ja solmimaan uusia ystävyysuhteita. Saarelan (Saarela, 2017, s. 26) mukaan ystävät ja yhteisöllisyys ovat viidenneksi tärkeimpiä ratsastuksen harrastamisen motiiveja.

Myös Siren kertoo, että kilpailuissa arvostetaan asioita, jotka tekevät kilpailuun osallistumisesta mahdollisimman helppoa, stressitöntä ja turvallista (Siren, 2013, ss. 34-35). Hänen toteuttamansa kyselytutkimuksen vastauksissa nousi esiin, että kilpailijat arvostavat kilpailutasosta riippumatta asiantuntevaa, palveluultista, ystävällistä ja iloista kilpailuhenkilökuntaa. Lisäksi monia muita tunnelmaan tai järjestelyihin liittyviä asioita, kuten ajantasainen, kuuluva ja viihdyttävä kuulutus sekä pysäköintialueen toimivuus pidettiin tärkeänä.

Tätäkin kysymystä vastaaja pystyivät täydentämään vapaalla tekstillä. Vapaiden vastausten perusteella kolmen tärkeimmän asian kärki on saman kaltainen, tunnelman merkityksen painottuessa vahvasti. Vastauksissa arvostettuja asioita olivat: hyvä positiivinen tunnelma, turvallisuuteen liittyvät asiat (mm. ratsastuspohjien kunto, järjestelyt, toimihenkilöiden pätevyys) sekä sujuvat järjestelyt. Tunnelma näkyi tärkeänä asiana myös ratsastajien tukihenkilöiden vastauksissa. Ratsastusurheilu ja kilpailuissa käyminen sitovat monesti koko perheen ajallisia ja taloudellisia resursseja, kilpailumatkoilla vietetään paljon aikaa. On täysin odotettavissa, että ihmiset toivovat viihtyvänsä paikoissa, joissa viettävät vapaa-aikaansa.

6.3.3 Toimihenkilöt, kilpailumaksut ja palkinnot

Sillä, ketkä ovat kilpailussa toimihenkilönä, ei kilpailijoiden mielestä ole kovin suurta merkitystä, vain 23 % piti tätä hyvin tai erittäin tärkeänä. Toisaalta taas kilpailijoista 88 % mielestä kilpailuissa toimivat tuomarit ja ratamestarit ovat päteviä tehtäviinsä.

Hieman yli puolet vastaajista, 55 % on sitä mieltä, että kilpailumaksut ovat sopivalla tasolla, 44 % mielestä ne ovat liian suuria tällä hetkellä. Palkinnot taas koki liian pieneksi 57 % kilpailijoista, loppujen mielestä ne ovat sopivalla tasolla.

Kilpailun palkintoja ei koettu kovinkaan tärkeäksi asiaksi kilpailuissa, 11 % kaikista vastaajista piti niitä hyvin tai erittäin tärkeänä ja vain 6 %:lla palkinnot vaikuttavat kilpailun valintaan. Huomattava osa vastaajista, kilpailijoista 63 % ja tukihenkilöistä jopa 67 % olisi valmiita luopumaan raha- ja esinepalkinnoista ainakin osassa kilpailuista tai luokissa, mikäli se johtaisi kilpailumaksujen pienenemiseen.

6.4 Matkustushalukkuus

Kilpailijoista 78 % kertoi käyvänsä kilpailuissa kotitallin ulkopuolella. Näistä 63 % kertoi matkustavansa kilpailuihin myös Pohjois-Suomen alueen ulkopuolelle satunnaisesti tai säännöllisesti.

6.4.1 Kilpailumatkan pituus

Vastausten perusteella tyypillisin kilpailijan matka kilpailuun Pohjois-Suomessa on enintään 200 km yhteen suuntaan, 27 % kilpailijoista valitsi tämän vastausvaihtoehdon. Melkein neljännes, 24 % ilmoitti tyypilliseksi kilpailumatkaksi enintään 500 km yhteen suuntaan, kun taas 21 % matkustaa kilpailuihin tyypillisesti enintään 50 km päähän.

Eroja kilpailumatkan pituudessa näkyy, kun vastauksia tarkastellaan maakunnittain. Kainuussa tyypillisin kilpailumatkan pituus on enintään 200 km (46 % kainuulaisista kilpailijoista) tai enintään 100 km (31 %). Alle 50 km kilpailumatkoja on vastausten perusteella 15 %:lla kainuulaisista kilpailijoista. Vastaavasti enintään 500 km päähän lähtee kilpailemaan yleensä vain 8 % kainuulaisista kilpailijoista.

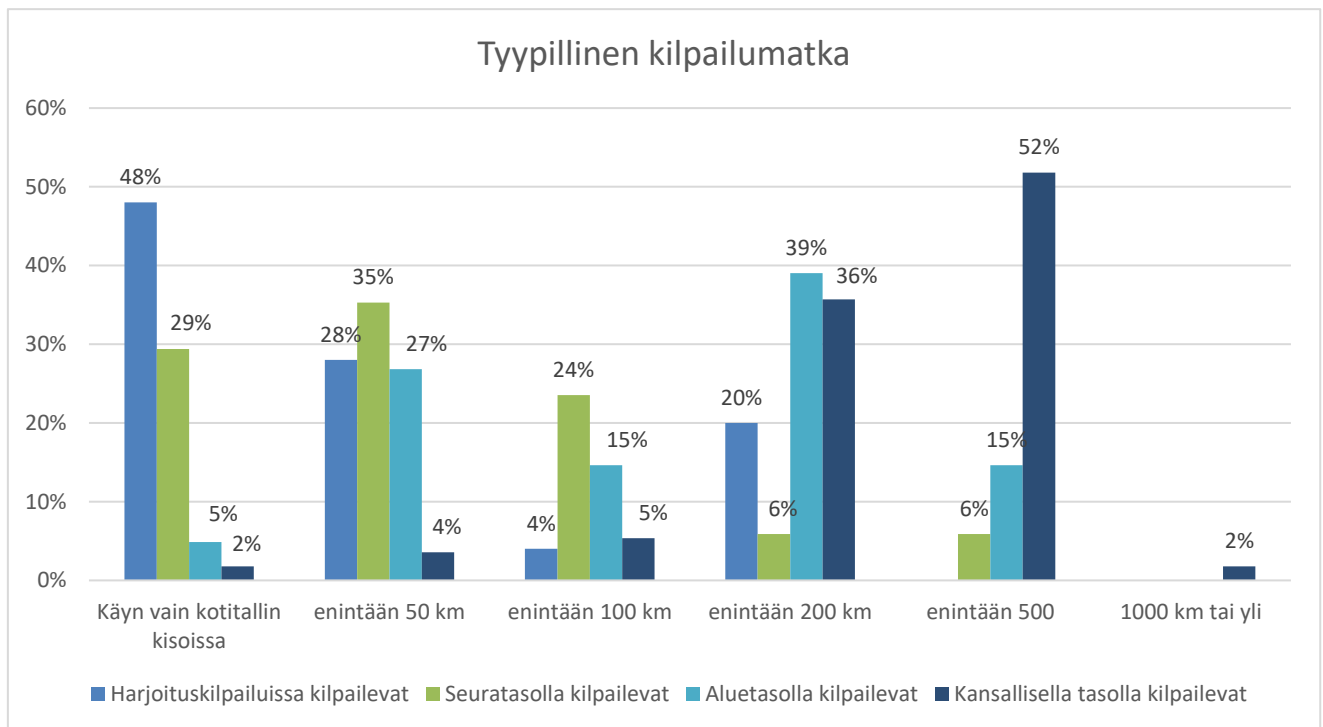
Lapin alueen kilpailijat ilmoittivat pisimmät tyypilliset kilpailumatkan pituudet, enintään 500 km valitsi 41 % vastaajista, toiseksi yleisin matkan pituus lappilaisilla kilpailijoilla on enintään 200 km (31 %). Toisaalta neljännes Lapin kilpailijoista kertoo kilpailevansa vain kotitallilla tai korkeintaan 50 km matkan päässä kotitallilta.

Pohjois-Pohjanmaalla on vastausten perusteella lyhyimmät kilpailumatkat, 26 % ilmoitti käyvänsä kilpailuissa korkeintaan 50 km:n päässä kotitallilta, 24 % kertoi tyypillisesti lähtevänsä enintään 200 km:n päähän. Viidennes pohjoispohjanmaalaisista kilpailijoista käy enintään 500 km päässä kilpailemassa.

Tyypillisen kilpailumatkan pituus kasvaa sitä mukaa mitä korkeammalla tasolla kilpailija kilpailee (Siren, 2013, s. 32). Kyselyyn vastanneista kansallisen tason kilpailijoista puolet (52 %) kilpailee tyypillisesti 500 km:n säteellä kotitallistaan, kun taas harjoituskisoissa käyvistä lähes puolet (48 %) käy vain kotitallinsa kilpailuissa. Seuratason kilpailijat käyvät

tyypillisimmin kotitallinsa kilpailuissa tai korkeintaan 50 km:n päässä. Aluetason kilpailijoiden kilpailumatkan pituus tyypillisimmin pysyy alle 200 km:ssä (39 % vastaajista), 27 % ilmoittaa kilpailevansa korkeintaan 50 km päässä kotitaltilta, mutta 15 % aluetason kisaajista on ilmoittanut tyypilliseksi kilpailumatkaksi enintään 500 km. (Kuva 22)

Kuva 22 Tyypillinen kilpailumatkan pituus.

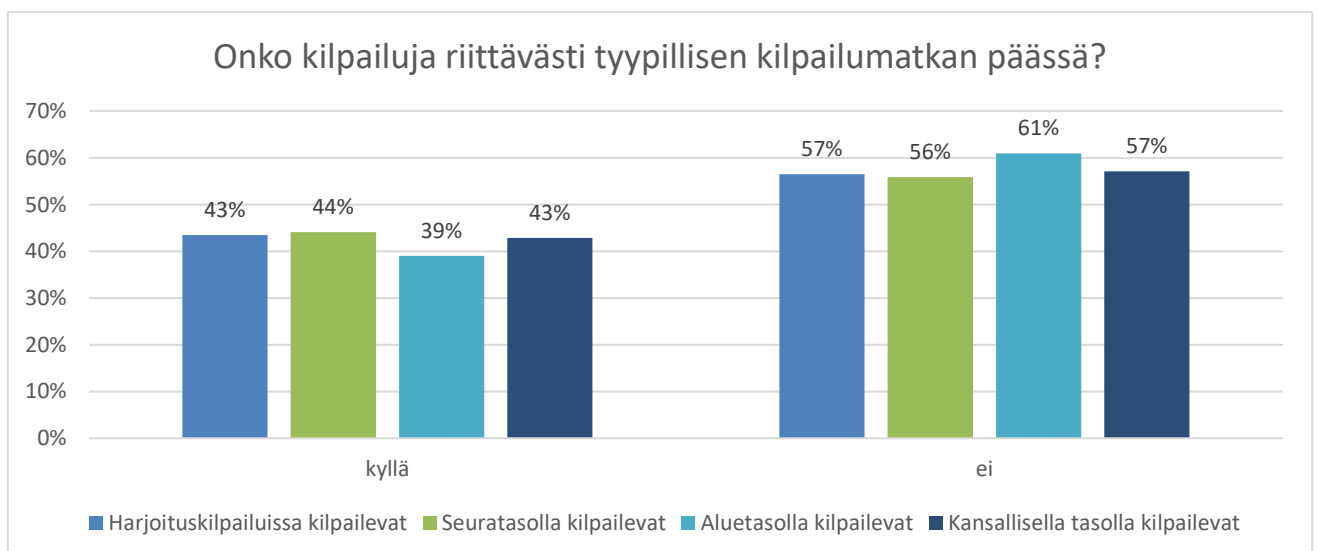
6.4.2 Kilpailujen määrä

Kilpailijoiden vastausten mukaan yli puolella heistä (58 %) ei ole tarpeeksi heille sopivia kilpailuja tai luokkia heidän tyypillisen kilpailumatkansa alueella, kilpailuihin siis joudutaan lähtemään ainakin satunnaisesti myös tyypillistä matkaa kauemmas. Sama pohjoissuomalaisten kilparatsastajien tyytymättömyys kilpailujen määrään käy ilmi jo Sirenin vuonna 2012 tekemästä tutkimuksesta (Siren, 2013, s. 32). Varsinkin aluetason kisaajat kokivat, että kilpailuja ei ole riittävästi tyypillisen matkan päässä, mutta kaikilla tasoilla kilpailuja kaivattiin lisää omalle normaalille kilpailuissa käyntialueelle (Kuva 23). Käytännössä kilpailuja toivotaan olevan enemmän ja lyhyemmän matkan päässä.

Kainuun alueella niukka enemmistö vastaajista (54 %) koki, että sopivia kilpailuja ja luokkia on riittävästi heidän normaalilla kilpailuissakäyntialueellaan. Kainuun alueen kilpailijat käyvät vastausten perusteella tyypillisesti kilpailuissa 100 km (31 %) tai 200 km (46 %) säteellä kotitaloilta, kuten edellisessä kappaleessa on kerrottu. Lappilaisista kilpailijoista 57 % ja pohjoispohjanmaalaisista 59 % ilmoitti, että sopivia kilpailuja tai luokkia ei ole riittävästi heidän normaalilla kilpailuissakäyntialueellaan. Lapista ja Pohjois-Pohjanmaalta käydään myös enemmän kilpailuissa Pohjois-Suomen ulkopuolella kuin Kainuusta. Samoin kuin Sirenin tutkimuksessa (Siren, 2013, s. 32) alueilta, joista käytiin eniten kilpailuissa muilla kuin omalla alueella, oltiin myös eniten tyytymättömiä järjestettävien kilpailuiden määrään. Tästä voidaan päätellä, että kilpailut halutaan mahdollisimman lähelle.

Merkillepantavaa on, että Lapin alueen kilpailijat ilmoittivat pisimmät tyypilliset kilpailumatkat, kun taas Pohjois-Pohjanmaan kilpailijat ilmoittivat lyhyimmät. Silti molemmilla alueilla enemmistö kilpailijoista koki kilpailutarjonnan riittämättömäksi. Kilpailuja koetaan siis olevan liian vähän riippumatta siitä, kuinka pitkälle ollaan valmiita matkustamaan. Kilpailujen vähyys Lapissa pakottaa matkustamaan pidemmälle päästäkseen kilpailemaan, mutta se ei vähennä tyytymättömyyttä kilpailujen määrään. Toisaalta Pohjois-Pohjanmaalla kilpailuja halutaan lähelle, eikä olla niin valmiita matkustamaan pidempiä matkoja.

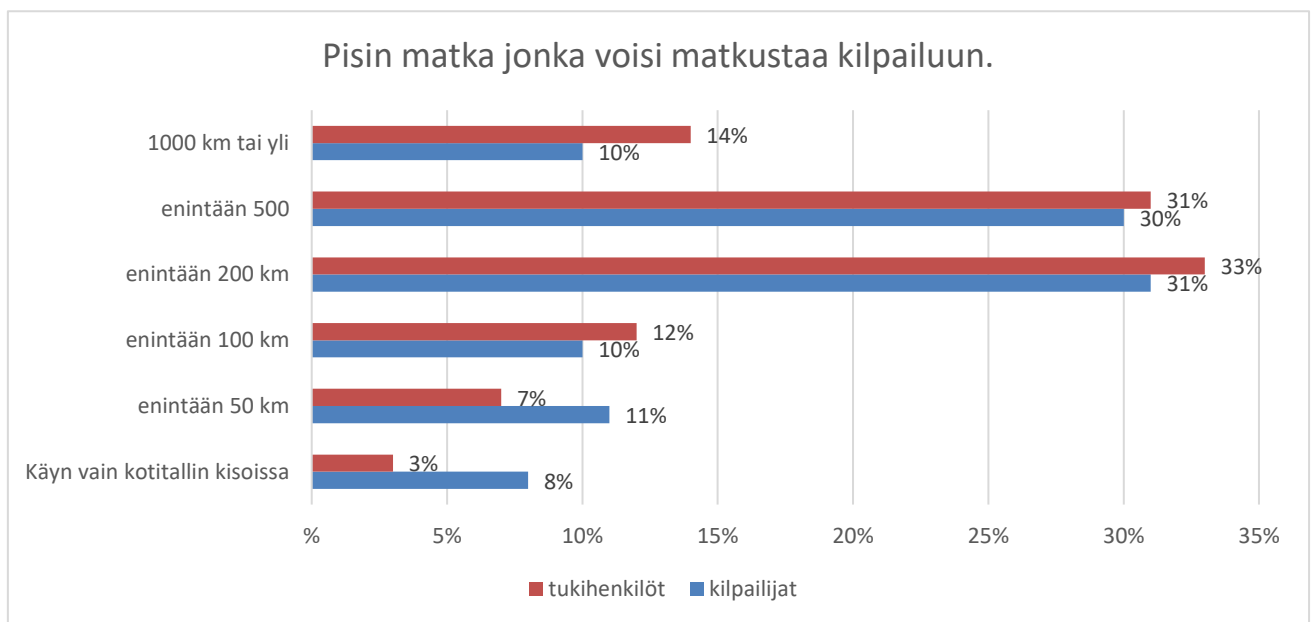
Kuva 23 Kilpailujen riittävyys alueella, jolla tyypillisesti käy kilpailuissa.

6.4.3 Kauemmas kilpailemaan?

Valtaosa kaikista kyselyyn vastanneista, 79 % olisi valmis lähtemään kilpailuihin nykyistä kauemmas, mikäli tietäisi kilpailun ja kilpailupaikan tarjoavan hänelle tärkeitä asioita. Kilpailijoiden ja tukihenkilöiden vastaukset olivat täysin yhteneväiset tähän kysymykseen. Matkustushalukkuutta hyväksi kokemiinsa kilpailuihin Pohjoissuomalaisilta kilpailijoilta ja heidän tukihenkilöiltään siis löytyy. Pisin matka, jonka vastaajat olisivat valmiita matkustamaan kotitalilta kilpailuun, on pidempi kuin nykyinen tyypillinen matka. Noin 30 % vastaajista olisi valmis matkustamaan 500 km päähän ja huoltajista 14 % jopa yli 1000 km päähän (Kuva 24).

Kuva 24 Pisin matka, jonka voisi matkustaa kilpailuun.

Vastaajilla oli mahdollisuus antaa vapaamuotoinen vastaus kysymykseen ”Mikä saisi sinut lähtemään nykyistä kauemmas kilpailuihin?”. Vastauksista nousi esille osan vastaajien turhautuminen nykyiseen tilanteeseen, jossa sopivia kilpailuja ei ole omalla alueella riittävästi, minkä takia pakko matkustaa kisoihin kauemmas (etelään), jotta voi kilpailla säännöllisesti ja tavoitteellisesti. Vastaajat nostivat paljon esille myös kilpailuihin osallistumisen kokonaiskustannusten nousua.

Pidemmillle kilpailumatkoille motivoivia asioita ovat kilpailujen hyvät järjestelyt ja puitteet, hyvät ratsastusalueiden pohjat, hyvä tunnelma ja sopivat luokat. Edullisemmat (kokonais)kustannukset kannustaisivat lähtemään pidemmän matkan päähän kilpailuihin, sekä "samalla vaivalla enemmän"- ajatus eli useampipäiväiset kilpailut, jossa voi tehdä useamman kilpailusuorituksen. Lisäksi edulliset majoitusvaihtoehdot kilpailijoille sekä hevosille helpottaisivat päätöstä lähteä nykyistä kauemmas kilpailemaan.

7 Kehitysehdotukset

Yksi tämän opinnäytetyön keskeisistä tavoitteista oli löytää kehittämiskohteita ja toimenpiteitä Pohjois-Suomen ratsastuskilpailutoiminnan kehittämiseksi. Seuraavaksi käsitellään kyselyyn vastanneilta saatuja kehitysideoita sekä koko tätä työtä tehdessä esiin nousseita ajatuksia mahdollisista kehityskohteista.

7.1 Yhteistyö, yhteisöllisyys

Keskeisin opinnäytetyön teon aikana esiin noussut asia on ratsastuskilpailujen vähyys Pohjois-Suomessa. Jotta kilpailuja saataisiin lisää kaikille tasoille, tarvitaan lisää kilpailujärjestäjiä ja kilpailupaikkoja tai pitäisi pystyä hyödyntämään enemmän jo olemassa olevia paikkoja. Yhteistyö seurojen välillä on tärkeä tekijä kilpailumäärän lisäämisessä. Myös tutkimukseen osallistuneet näyttävät ymmärtävän ratsastusseurojen haasteita ja ongelmia kilpailujärjestämisessä ja avointen vastausten perusteella osa heistä on ollut myös kilpailujärjestäjän roolissa. Tutkimukseen osallistuneet peräänkuuluttivat yhteistyötä seurojen ja myös ratsastuskoulujen kesken, yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemistä.

Pohjois-Suomen alueella on suhteellisen paljon pieniä ratsastusseuroja, vuoden 2023 tilastoissa alle 25:n jäsenen seuroja oli 16 kpl kaikkiaan 48 seurasta. Yli sadan jäsenen seuroja oli vain yhdeksän. Varsinkin pienillä seuroilla voi olla haasteita kilpailujärjestämisessä tarvittavien henkilöresurssien löytämisessä, esimerkiksi sääntöjen vaatimien tuomareiden ja ratamestareiden saamisessa kilpailuun, mutta myös ihan vapaaehtoisten talkoolaisten mukaan saamisessa kisajärjestelyihin. Pienet seurukset ovat usein

myös liian pieniä toimijoita herättääkseen mahdollisten sponsorien kiinnostuksen tai ollakseen vartenotettavia vaihtoehtoja julkista rahaa jaettaessa.

Yhdistämällä voimavarojaan ja osaamistaan seurat voisivat järjestää enemmän kilpailuita ilman että järjestelyt kuormittaisivat liikaa seurojen rajallista aktiivijoukkoa. Jollain seuralla voi olla käytössään hyvät tilat, jossa järjestää kisoja, voisiko joku toinen seura välillä järjestää kilpailut niissä tiloissa? Tai seurat voisivat sopia osaamisen ja talkoolaisten vaihdosta, esimerkiksi seura a lupaa osallistua seuran b kilpailun osa-alueen y hoitamiseen ja päinvastoin. Aikoinaan Oulun Pokaali -kilpailua järjesti oululaisten ratsastusseurojen yhteenliittymä, mutta itse tapahtuma houkutteli toimijoita ja vapaaehtoisia laajalta alueelta. Samantapaista ajatusta voisi tuoda tähän päivään, tämän tyyppinen kokeneiden kilpailujärjestäjäseurojen muodostama ”katto-organisaatio” voisi tukea ja auttaa paikallisia kilpailujärjestäjiä eri puolilla Pohjois-Suomea ja ehkä myös järjestää kilpailuita yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa eri puolilla aluetta.

Ratsastuskoulujen ja -seurojen sekä myös ratsastuskoulujen keskinäinen yhteistyö voisi olla erityisen hyödyllistä, sillä se vahvistaisi paikallista hevosurheilyyhteisöä. Yhteisöllisyys onkin tärkeä tekijä, jolla vapaaehtoistoimijoita saadaan houkuteltua ja pidettyä mukana toiminnassa. Tämän vuoksi olisikin tärkeää kannustaa monipuoliseen yhteistyöhön eri toimijoiden välillä. Näin voitaisiin luoda enemmän mahdollisuuksia kilpailutoiminnalle ja samalla varmistaa kilpailujen määrän kasvaminen sekä laadun parantuminen.

7.2 Enemmän ja laadukkaammin

Tutkimukseen osallistujat kaipasivat myös laadukkaampia kilpailuita. Laadulla vastaajat tarkoittivat järjestelyjä ja olosuhteita, esimerkiksi ratsastuspohjia. Kilpailujen puitteiden kehittäminen on olennainen osa laadukkaampien kilpailujen toteuttamista.

Ratsastuspohjien kunto on tärkeä osa kilpailujen onnistumista ja turvallisuutta, joten niiden jatkuva kunnossapitäminen ja varsinkin kilpailun aikainen huolto on välttämätöntä. Ratsastuskentän rakentaminen ja remontointi on erittäin kallista, samoin huoltoon tarvittavat koneet ja kalusto, esimerkiksi lanat, jyrät, kasteluvaunut ja niiden käyttämiseen tarvittavat traktorit tai muut työkoneet. Joillain seuroilla kalustoa on omasta takaa, joillain ei. Yhteistyö

voisi auttaa tässäkin, kaluston vuokraaminen toiselta seuralta tai yhteishankinnat voisivat olla yksi vaihtoehto karsia ratsastuspohjien kunnossapitämisen aiheuttamia taloudellisia kustannuksia.

Kilpailujärjestelyillä tutkimukseen osallistujat tarkoittivat vastausten perusteella kilpailupäivän sujuvuutta, aikataulujen pitävyyttä, tapahtumaan osallistumisen helppoutta ja hyvää tiedotusta kilpailijoille ja yleisölle. Hyvän tunnelman luominen kilpailuissa on myös tärkeää, joten siihen tulisi panostaa entistä enemmän. Näitä asioita voidaan parantaa kasvattamalla osaamista ja kokemusta kilpailunjärjestämisestä sekä jakamalla tietoa ja osaamista eri toimijoiden välillä.

Toimihenkilöiden kierrätys eri kilpailuissa voisi tuoda uutta näkökulmaa ja energiaa kilpailuihin. Toimihenkilökoulutus ja uusien toimihenkilöiden auttaminen uransa alussa, jonkinlainen mentorointijärjestelmä, voisivat auttaa vastausten perusteella koettuun kouluratsastustuomari- ja esteratsastuksen ratamestarivajeeseen.

Toimihenkilöiden ns. mestari-kisällimalli voisi olla yksi tapa kehittää ja kouluttaa uusia toimihenkilöitä, niin SRL:n lisenssitoimihenkilöitä (tuomarit, stewardit, ratamestarit) kuin myös muita kilpailuissa tarvittavia toimitsijoita. Tällainen järjestelmä voisi olla hyvä tapa tarjota uusille tulokkaille mahdollisuus oppia kilpailujärjestämisen saloja ja saada mentorointia kokeneemmilta toimihenkilöiltä. Lisäksi toimihenkilöiden kisällisysteemi tarjoaisi tavan saada arvokasta kokemusta kilpailujen järjestämisestä ja kilpailuissa toimimisesta käytännössä.

Laadukkaampien kilpailujen järjestämiseen tarvitaan tiivistä yhteistyötä eri osapuolten välillä. Tutkimuksen vastausten perusteella pidemmällä tähtäimellä tavoitteena tulisi olla kilpailumäärän nostamisen lisäksi Pohjois-Suomen kilpailujen laadun parantaminen ja pyrkimys kasvattaa niistä myös entisen kaltaisia houkuttelevia tapahtumia, kuten takavuosien Oulun Pokaali.

7.3 Kattavampi kilpailukalenteri

Kilpailukalenterin koordinointi on erittäin tärkeä osa toimintaa, jotta kilpailumäärää voidaan lisätä sekä maantieteellisesti että ajallisesti ja tarjonta saadaan tasaiseksi ympäri vuoden.

Hallikisojen järjestämisen mahdollisuutta olisi hyvä tutkia, tällä hetkellä Pohjois-Suomessa on talvikaudella hyvin vähän kilpailuja ja nekin alimmilla tasoilla. Myös alueellinen tasapuolisuus tulisi pystyä takaamaan, nyt Pohjois-Suomen kilpailut painottuvat Oulun seudulle, Kajaaniin ja Kemiin.

Kansallista kilpailukalenteria koordinoivat SRL:n lajikomiteat (Suomen Ratsastajainliitto, n.d.-e). Kilpailupäiviä myönnettäessä olisi hyvin tärkeä ottaa huomioon alueelliset seikat ja pyrkiä välttämään päällekkäisyyksiä. Esimerkiksi samalle viikonlopulle osuvat kansalliset kilpailut Pohjanmaalla, Itä-Suomen pohjoisosissa tai Keski-Suomessa vievät Pohjois-Suomen kansallisten ja myös aluetason kilpailujen osallistujia.

Aluekilpailukalenterista vastaa aluejaosto, mutta sen suunnittelussa on suuri vastuu seuroilla. Kaikkia päällekkäisyyksiä tulisi välttää aluetason kilpailuissa, esimerkiksi aluekisoja ei pitäisi olla samana viikonloppuna sekä Oulussa että Kajaanissa tai Kemissä, jotta kilpailijoilla olisi edes teoreettinen mahdollisuus osallistua molempiin kilpailuihin. Erityisesti Lapin alueella, kuten Kemi ja Rovaniemi, tulisi löytää keinoja kilpailuiden järjestämiseen sekä kilpailijoiden houkuttelemiseen Pohjois-Pohjanmaalta ja Kainuusta, jotta pohjoisen urheilijat saisivat tasapuolisemmat mahdollisuudet osallistua kilpailuihin kohtuullisen matkan päässä kotitaltiltaan.

Suunnitelmallisuus on avainasemassa, jotta kilpailut voidaan ajoittaa riittävän ajoissa kalenteriin. Olisi myös hyvä pystyä julkaisemaan kilpailukalenterit aikaisemmin, jotta urheilijat voisivat tehdä omat kilpailusuunnitelmansa ja seurojen jäsenet suunnitella omaa ajankäyttöään jo hyvissä ajoin. Tällä hetkellä kilpailukalentereista julkaistaan ensin kansallinen, se on viime vuosina ollut valmis edellisen vuoden marras-joulukuussa ja muutoksia on usein jouduttu tekemään vielä alkuvuodesta. Kansallisen kalenterin jälkeen alueet jakavat aluekisapäivämäärät ja lopullisen aluekilpailukalenterin saaminen voi venyä pitkälle kevääseen, jolloin kilpailukausi jo itseasiassa on käynnissä. Aluekilpailujen ajoitus taas puolestaan vaikuttaa seurakilpailuihin. Kaiken kaikkiaan hyvä yhteistyö seurojen, alueiden ja lajikomiteoiden välillä voi parantaa kilpailukalenterin tehokkuutta ja auttaa varmistamaan parhaat mahdolliset kilpailumahdollisuudet kaikille urheilijoille ja tarjota heille monipuolisempia mahdollisuuksia kilpailla ympäri vuoden.

Tutkimukseen osallistuneet kaipasivat lisää myös aivan alimman tason kilpailuja. Lisää toivottiin kaikille avoimia harjoituskisoja, matalan kynnyksen kilpailuja, sekä pay&jump tai pay&ride tyyliä tapahtumia ja rataharjoituksia. Tällaisissa tapahtumissa ratsukot pääsisivät harjoittelemaan kilpailusuoritusta ja kilpailemista ja voivat kehittyä kilpailemisen parissa. Varsinkin harjoituskilpailujen osalta ongelmaksi koettiin tiedotuksen puute. Kilpailijat eivät ehkä ole tietoisia järjestettävistä harjoituskilpailuista alueellaan. Ratsastusseurojen ja -koulujen toivotaan tiedottavan harjoituskisoistaan enemmän. P-SR:n alueella voitaisiin luoda harjoituskilpailukalenteri, jossa seurat voisivat ilmoittaa tulevista kilpailuistaan. Näin ratsastajat saisivat tiedon tulevista harjoituskilpailumahdollisuuksista yhdestä paikasta ja se auttaisi heitä suunnittelemaan harjoitus- ja kilpailukalenterinsa paremmin.

7.4 Kilpailujen houkuttelevuus

Pelkkä kilpailujen määrän lisääminen ei riitä, pidemmällä tähtäimellä on syytä löytää myös keinoja kilpailijoiden määrän kasvattamiseen tai ainakin määrän pienenemisen pysäyttämiseen. Koko kilpailujärjestelmän harjoituskilpailuista kansalliselle tasolle tulisi palvella kaikkia ratsastajia, myös eri ryhmiä, kuten nuorten hevosten ratsastajia ja poni- ja juniori-ikäisiä (SRL, 22.2.2024, s. 9; Suomen Ratsastajainliitto ry, n.d.). Kilpailutarjonnan tulisi auttaa ja tukea nousujohteista kehitystä koko kilparatsastajan urapolulla (Suomen Ratsastajainliitto, 2012) ja helpottaa taitojen kartuttamista ja kilpailukokemuksen saamista ja sitä kautta siirtymistä vaativammille tasoille. Kilpailutapahtumat tulisi rakentaa niin houkutteleviksi, että oman alueen ratsastajat valitsevat mieluummin ne kuin lähtevät toiselle alueelle kilpailemaan ja että myös naapurialueilta saataisiin osallistujia Pohjois-Suomen kilpailuihin.

Eri ryhmien huomioiminen kilpailuissa jo alimmilta tasoilta lähtien on hyvä tapa tarjota ratsukoille tasapuolista ja turvallista polkua kehittyä. Kilpailuissa voitaisiin tarjota omia luokkia poni-, lapsi- ja junioriratsastajille sekä nuorille hevosille ja suomenhevosille. Esimerkiksi nuorten hevosten olisi hyvä pystyä osallistumaan nimenomaan niille suunniteltuihin luokkiin ja suorittaa niille suunniteltuja tehtäviä, kuten nuorten hevosten kouluratsastusohjelmat ja nuorille hevosille suunnitellut esteradat. Lemströmin vuosien 2013–2014 aikana tekemän haastattelututkimuksen mukaan etenkin pohjoisen alueelle toivottiin jo silloin lisää pieniä

nuorten hevosten kilpailuja, jotka tukevat nuorten hevosten kehitystä kilpailu-urallaan. Samoin poni- ja myös suomenhevosratsukoiden olisi hyödyllistä saada kilpailla nimenomaan heille suunnitelluilla tehtävillä. Tällöin kilpailuista saadaan ensinnäkin ratsastajien osallistumisen kannalta mielekkäämpää ja kannustavampaa, mutta se lisää osaltaan myös kilpailuiden turvallisuutta. Ratsukot voivat suorittaa omalle tasolleen suunniteltuja tehtäviä ja myös nostaa tasoaan turvallisesti.

Sarjakilpailut lisäävät kilpailujen kiinnostavuutta ja kilpailemisen tavoitteellisuutta myös tutkimukseen osallistuneiden vastausten perusteella. SRL:llä on useita eri ryhmille suunnattuja sarjakilpailuja, niiden osakilpailuja toivottiin Pohjois-Suomeen runsaasti nykyistä enemmän. Kansallisen tason sarjakilpailujen (Suomen Ratsastajainliitto, 2024-a) lisäksi SRL:llä on mm. seura- ja aluetason juniori-ikäisille suunnattu Talent Cup (Suomen Ratsastajainliitto, 2024b) ja matalan kynnyksen kilpailuja talleilla ja seuroissa on tuettu palkintopaketeilla (esim. vuonna 2023 Penny&Friends-kilpailut) (Suomen Ratsastajainliitto, 2024-b). Alueelle voisi myös suunnitella oman kilpailusarjan tai -sarjoja, kuten esimerkiksi Pohjanmaalla toteutettava Aluecup-sarjakilpailu (Pohjanmaan Ratsastusjaosto, 2024). 2000-luvun alkupuolella Pohjois-Suomessakin oli oma esteratsastuksen hallikilpailusarja, jossa kilpailtiin eri paikkakunnilla hallikilpailuissa kevätkauden aikana (Kaleva, 2004-a).

8 Johtopäätökset

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli luoda ajantasainen kuva Pohjois-Suomen alueen ratsastuskilpailutoiminnasta sekä pyrkiä löytämään toimenpiteitä ratsastuskilpailutoiminnan kehittämiseksi. Työlle asetetut tavoitteet saavutettiin hyvin, työn lopputuloksena on esitelty useita kehittämissuunnitelmia, jotka voivat auttaa ratsastuskilpailutoiminnan edistämässä Pohjois-Suomessa. Työn tuloksia voidaan hyödyntää myös laajemmin muilla Suomen Ratsastajainliiton alueilla, koska esimerkiksi Kaakkois-Suomella on monilla mittareilla tarkasteltuna yhtäläisyyksiä Pohjois-Suomen kanssa.

Yhtenä opinnäytetyön osana koostettiin katsaus Pohjois-Suomen ratsastuskilpailuiden historiaan sekä kehitykseen 2000-luvulla. Tulevaisuudessa voisi olla mielenkiintoista verrata näitä kerättyjä tilastotietoja muiden alueiden vastaaviin tietoihin sekä koko maata koskeviin

tilastoihin. Näin voitaisiin saada selville alueiden mahdollisia eroavaisuuksia sekä myös yhtäläisyyksiä. Tällainen vertailu voisi auttaa ymmärtämään paremmin ratsastusurheilun kehitystä koko maassa sekä ennakoimaan tulevaa kehitystä.

Toisena opinnäytetyön osana suoritetusta kyselystä saatiin ajantasaista tietoa Pohjois-Suomen kilpailevien ratsastajien ja heidän tukihenkilöidensä mielipiteistä ja ajatuksista kilpailutoimintaan liittyen. Kyselyn kohderyhmä tavoitettiin hyvin ja heiltä saatiin myös paljon kehitysideoita.

Keskeisimpiä tutkimuksen aikana esiin nousseita asioita ovat ratsastuskilpailujen tämänhetkinen vähyys sekä toisaalta kilpailijoiden väheneminen. Nämä ilmiöt ovat toisiaan ruokkivia, kilpailijoiden väheneminen aiheuttaa kilpailujen vähenemistä, mikä taas pienentää kilpailijoiden määrää jne. Tämän kierteen katkaisemiseen voidaan käyttää apuna tässä työssä esiteltyjä kehitysajatuksia.

Mitään yksiselitteistä syytä kilpailujen tai kilpailijoiden määrän pienenemiseen ei tämän tutkimuksen perusteella voi antaa. Tutkimus antaa kuitenkin hyödyllistä tietoa asioista, jotka yhdessä ovat vaikuttaneet kehitykseen. Näitä ovat mm. kilpailujärjestäjien kasvaneet velvoitteet ja vaatimukset, yleinen talouskehitys sekä mahdollisesti ratsastusharrastuksen painopisteen siirtyminen pois kilpailemisesta ja painottuminen enemmän laadukkaaseen harrastamiseen. Jatkossa voisi selvittää tarkemmin kilpailujärjestäjien kokemia haasteita ja toisaalta syitä miksi osa aikaisemmin kilpailleista ratsastajista on jättäytynyt pois kilpailutoiminnasta.

Ratsastuskilpailut ovat osa ratsastusseurojen ja -koulujen toimintaa. Merkittävä osa ratsastajista haluaa kilpailla, osalle kilpaileminen on mukava lisä hevosharrastukseen, osa haluaa panostaa kilpaurheiluun enemmän. Tämän työn tuloksia voidaan käyttää apuna kilpailutoiminnan kehittämässä, kilpailumahdollisuuksien lisäämisessä kaikille kilpailemisesta kiinnostuneille sekä kilpailutoiminnan laadun parantamisessa.

Lähteet

- Kaleva. (10. 7. 2003). Itse tehty on paras. (H. Taanila, Toim.) *Sanomalehti Kaleva*.
<https://www.kaleva.fi/itse-tehty-on-paras/2043250>
- Kaleva. (9. 3. 2004-a). Esteratsastuksen Pohjois-Suomen Halli Grand Prix alkaa. *Sanomalehti Kaleva*. <https://www.kaleva.fi/esteratsastuksen-pohjois-suomen-halli-grand-prix-a/2086687>
- Kaleva. (10. 8. 2004-b). Haussa vanha taika ja raivokas into. (H. Kuusiluoto, Toim.) *Sanomalehti Kaleva*, s. 15. <http://kirjastolinkit.ouka.fi/kaleva/elo04/2733544.xml>
- Kaleva. (4. 7. 2004-c). Vanhat herrat vahvoilla. (H. Kuusiluoto, Toim.) *Sanomalehti Kaleva*.
<https://www.kaleva.fi/vanhat-herrat-vahvoilla/2009637>
- Kaleva. (18. 7. 2019). Esteratsastuksen Grand Prix -osakilpailu järjestetään ensimmäistä kertaa Pohjois-Suomessa. (K. Keskitalo, Toim.) *Sanomalehti Kaleva*.
<https://www.kaleva.fi/esteratsastuksen-grand-prix-osakilpailu-jarjesteta/1698377>
- KIPA. (2023). *Kilpailukalenteri 2023, KIPA-kilpailupalvelu*. (Suomen Ratsastajainliitto ry)
<https://kipa.ratsastus.fi/>
- Koistinen, M. (2012). *Pikkaralan Palkinto - Ratsastusseura ORK:n kansalliset esteratsastuskilpailut 12.5.2012*. Tapahtumatutuotannon ammattitutkinnon opinnäytetyö, Oulun Aikuiskoulutuskeskus.
- Laki eläinten hyvinvoinnista 693/2023. (ei pvm). <https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2023/20230693>
- Lapin Kansa. (6. 8. 2019). Arctic Tour -viikonloppuihin osallistuu satakunta hevosta. (A. Happonen, Toim.) *Lapin Kansa*. <https://www.lapinkansa.fi/arctic-tour-viikonloppuihin-osallistuu-satakunta-h/175101>
- Lemström, S. (2014). *Kasvattajilta kisakentille*. opinnäytetyö, Hämeen ammattikorkeakoulu.
<https://www.theseus.fi/bitstream/10024/78549/1/Kasvattajilta+kisakentille.pdf>
- Oulun Pokaali. (2007). *Toimintakertomus 2007*. Oulun Pokaali ry.
- Oulun Pokaali. (2008). *Toimintakertomus 2008*. Oulun Pokaali ry.
- Pohjanmaan Ratsastusjaosto. (2024). *Pohjanmaan Alueen CUP-kilpailut 2024*. Pohjanmaan Ratsastusjaosto / Suomen Ratsastajainliitto ry.
<https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/2383/aluecupit2024.pdf>
- Pohjois-Suomen Ratsastusjaosto. (2009). *Toimintakertomus 2008*. SRL Pohjois-Suomi / Suomen Ratsastajainliitto ry.

- Pohjois-Suomen Ratsastusjaosto. (2012). *Toimintakertomus 2011*. SRL Pohjois-Suomi / Suomen Ratsastajainliitto ry.
- Pohjois-Suomen Ratsastusjaosto. (2013). *Toimintakertomus 2012*. SRL Pohjois-Suomi / Suomen Ratsastajainliitto ry.
- Reis, H. (1968). Suomen ratsastusurheilu. Teoksessa S. Ristonmaa, *Suomen hevosurheilu* (ss. 111-112). Jyväskylä: K. J. Gummerus.
- Ruokavirasto. (2023). *Eläinkilpailun ja eläinnäyttelyn järjestäminen ja niihin osallistuminen*.
<https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/oppaat/elainkilpailun-ja-elainnayttelyn-jarjestaminen-ja-niihin-osallistuminen/elainkilpailun-ja-elainnayttelyn-jarjestaminen-ja-niihin-osallistuminen/>
- Saarela, S. (2017). *RATSASTAJAN PROFILI SUOMESSA*. opinnäytetyö, Hevostalouden koulutus, Hämeen ammattikorkeakoulu.
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/134923/Saarela_Salli.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Savilahti, H. (Huhtikuu 2006). Oulun Pokaali ry: Rakkaus hevosiin ja lajiin riittää! (H. Savilahti, Toim.) *Hippos*.
- Siren, J. (2013). *RATSASTUSKILPAILUJEN KEHITTÄMINEN*. opinnäytetyö, Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma, hevostalouden suuntautumisvaihtoehto, Hämeen ammattikorkeakoulu.
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/54318/Siren_Jenny.pdf?sequence=1
- Suomen Ratsastajainliitto. (2012). *Kilparatsastajan urapolku*. Suomen Ratsastajainliitto ry.
https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/1687/kilpailijan_urapolku_a2_juliste.pdf
- Suomen Ratsastajainliitto. (2016). *Tilastoliite 2015*. Suomen Ratsastajainliitto ry.
- Suomen Ratsastajainliitto. (2018). *Tilastoliite 2017*. Suomen Ratsastajainliitto ry.
https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/2993/tilastoliite_2017_01082018_heinakuussa_2018_tallien_osalta_korjattu_versio.pdf
- Suomen Ratsastajainliitto. (2019). *Tilastoliite 2018*. Suomen Ratsastajainliitto ry.
https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/21539/tilastoliite_2018_luonnos1_millalta_tullut_versio.pdf
- Suomen Ratsastajainliitto. (2020). *Toimintakertomus 2019*. Suomen Ratsastajainliitto ry.
<https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/23168/srltoimintakertomus2019.pdf>

- Suomen Ratsastajainliitto. (2021a). *Kilpailusäännöt yleinen osa KSI muutosversio*. Suomen Ratsastajainliitto ry.
https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/23427/srl_ks_i_2021_muutosversio.pdf
- Suomen Ratsastajainliitto. (2021b). *Tilastoliite 2020*. Suomen Ratsastajainliitto ry.
<https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/24181/tilastoliite2020.pdf>
- Suomen Ratsastajainliitto. (2021c). *Toimintakertomus 2020*. Suomen Ratsastajainliitto ry.
https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/24181/srl_toimintakertomus_2020_tekstiversio.pdf
- Suomen Ratsastajainliitto. (2022). *Suomen Ratsastajainliiton toimintasäännöt*. Suomen Ratsastajainliitto ry.
https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/26484/srl_toimintasaannot_16_3_2022.pdf
- Suomen Ratsastajainliitto. (2023a). *Aluetoimijan käsikirja* [kuva]. Suomen Ratsastajainliitto ry.
https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/2458/aluetoimijan_kasikirja_2024_valmis.pdf
- Suomen Ratsastajainliitto. (2023b). *Aluetoiminnan ohjesääntö*. Suomen Ratsastajainliitto ry.
https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/2458/aluetoiminnan_ohjesaanto_2024.pdf
- Suomen Ratsastajainliitto. (2024a). *Kilpailusäännöt yleinen osa KSI 2024*. Suomen Ratsastajainliitto ry.
https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/20477/ksi_2024_ja_liitteet_puhdas-1.pdf
- Suomen Ratsastajainliitto. (2024-a). *Sarjakilpailusäännöt 2024*. (Suomen Ratsastajainliitto ry) <https://www.ratsastus.fi/materiaalit/sarjakilpailusaannot/>
- Suomen Ratsastajainliitto. (2024b). *TALENT CUP -Kilpailusäännöt*. Suomen Ratsastajainliitto ry.
https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/23682/talent_cup_2024.pdf
- Suomen Ratsastajainliitto. (2024-b). *Tallikilpailut*. (Suomen Ratsastajainliitto ry)
<https://www.ratsastus.fi/tallitoiminta/tallikilpailut/>
- Suomen Ratsastajainliitto. (2024c). *Tilastoliite 2023*. Suomen Ratsastajainliitto ry.
https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/29914/srl_tilastoliite_2023.pdf
- Suomen Ratsastajainliitto. (n.d.-a). *Aluetoiminta*. (Suomen Ratsastajainliitto ry)
<https://www.ratsastus.fi/alueet/aluetoiminta/>
- Suomen Ratsastajainliitto. (n.d.-b). *Kilpailu ja valmennus*. (Suomen Ratsastajainliitto ry)
<https://www.ratsastus.fi/kilpailu-ja-valmennus/>

- Suomen Ratsastajainliitto. (n.d.-c). *Kilpailujärjestelmä*. (Suomen Ratsastajainliitto ry)
<https://www.ratsastus.fi/kilpailu-ja-valmennus/kilpailujarjestelma/>
- Suomen Ratsastajainliitto. (n.d.-d). *Kilpailusäännöt*. (Suomen Ratsastajainliitto ry)
<https://www.ratsastus.fi/materiaalit/kilpailusaannot/>
- Suomen Ratsastajainliitto. (n.d.-e). *Lajikomiteat*. (Suomen Ratsastajainliitto ry)
<https://www.ratsastus.fi/lajit/lajikomiteat/>
- Suomen Ratsastajainliitto. (n.d.-f). *Organisaatio*. (Suomen Ratsastajainliitto ry)
<https://www.ratsastus.fi/srl/organisaatio/>
- Valjus, K. (2004). *Oulun Pokaalin lähtökohtana tarjota huipputason kotikisat*.
<http://web.archive.org/web/20080809212422/http://www.oulunpokaali.fi/historia/>
- Vasara, E. (1987). *Suomen ratsastusurheilun historia*. Hämeenlinna: Karisto.

Liite 1. Kyselyn saateteksti

Ratsastuskilpailut Pohjois-Suomessa - kysely ratsastajille

Suomen Ratsastajainliitto ja Pohjois-Suomen aluejaosto haluavat kuulla ratsastajia; vastaa kyselyyn, kerro mielipiteesi ratsastuskilpailuista ja vaikuta!

Olet saanut linkin Ratsastuskilpailut Pohjois-Suomessa-kyselyyn.

Tällä kyselyllä kartoitetaan ratsastajien mielipiteitä Pohjois-Suomen ratsastuskilpailutoiminnasta ja kerätään kehittämisehdotuksia kilpailutoiminnan edistämiseksi.

Kyselyn tavoite on selvittää ratsastajien tyytyväisyyttä sekä löytää toimenpiteitä ratsastuskilpailutoiminnan kehittämiseksi Pohjois-Suomen alueella. Kyselyn tilaaja on Suomen Ratsastajainliitto.

Kyselyn kohderyhmä

Kysely on tarkoitettu Pohjois-Suomen alueen kilpaileville tai sitä suunnitteleville ratsastajille. Kyselyyn voivat vastata myös ratsastajien huoltojoukot tai valmentajat.

Kyselylinkki lähetetään SRL:n jäsenseurojen jäsenille Pohjois-Suomen alueella. Lisäksi linkki julkaistaan SRL:n ja Pohjois-Suomen alueen somekanavilla.

Vastaaminen

Kyselyyn vastaaminen kestään noin 5-10 minuuttia. Vastausaikaa on 24.3.2024 saakka. Kyselyyn vastataan anonyymisti ja tulokset julkaistaan vain yhteenvetotasolla.

LINKKI KYSELYYN: <https://link.webropol.com/s/P-SRatsastuskilpailut>

Kyselyn lopussa **voit halutessasi osallistua** arvontaan, jonka voittaja saa 2 pääsylippua [Hevoset-messuille](#). Messut järjestetään 6.–7.4.2024 Tampereella. Palkinto arvotaan kyselyyn vastanneiden ja yhteystietonsa jättäneiden kesken 25.3.2024.

Kysely on osa Hämeen ammattikorkeakoulun hevostalouden agrobiologiopiskelijan Hinni Koskenniemen opinnäytetyötä, joka valmistuu toukokuussa 2024.

Yhteistyöterveisin,

Opinnäytetyön ja tutkimuksen toteuttaja

Hinni Koskenniemi hinni.koskenniemi@student.hamk.fi

Liite 2. Kyselyn kysymykset

1. Tietojen tallennus *

Kerättyjä tietoja käytetään vain opinnäytetyön tekemiseen. Tutkimukseen vastataan anonyymisti, eikä vastauksia voida yhdistää yksittäisiin vastaajiin. Samoin valmiista opinnäytetyöstä ei voida tunnistaa yksittäisiä vastaajia. Kyselyyn vastanneille tarkoitettu arvonta on tehty erilliseksi kyselyksi, eikä sen yhteydessä annettuja tietoja voida yhdistää tämän kyselyn vastauksiin.

Tiedot tallennetaan Webropol-järjestelmään eikä niitä luovuteta ulkopuolisille.

Hyväksyn tietojeni tallentamisen

Vastaaajan perustiedot

2. Ikä *

- alle 18 vuotta
- 18-25 vuotta
- 26-35 vuotta
- 36-45 vuotta
- yli 45 vuotta

3. Edustamasi kohderyhmä: *

Kysely on tarkoitettu Pohjois-Suomen alueen kilpaileville tai kilpailemista suunnitteleville ratsastajille. Kyselyyn voivat vastata myös muut ratsastajan mukana kilpailutoimintaan osallistuvat henkilöt esim. ratsastajien huoltajat tai valmentajat.

- Kilpailija
- Kilpailijan tukihenkilö, esim huoltaja tai valmentaja

4. Maakunta jossa pääasiallisesti asut *

- Kainuu
- Lappi
- Pohjois-Pohjanmaa
- En asu Pohjois-Suomen alueella

Kilpailemiseen liittyvät kysymykset

5. Minkä lajin kilpailuissa käyt, voit valita useamman *

- Esteratsastus
  - Kouluratsastus
  - Kenttäratsastus
  - Muu laji, mikä?
-

6. Pääasiallinen laji? *

- Esteratsastus
  - Kouluratsastus
  - Kenttäratsastus
  - Muu laji, mikä:
-

7. Kilpailetko pääasiassa *

- Ratsastuskoulun hevosella
- Vuokrahevosella
- Lainahevosella
- Omalla hevosella
- En halua vastata

8. Oletko osallistunut ratsastuskilpailuihin viiden viime vuoden aikana *

- Kyllä
  - Ei Voit kertoa tässä lyhyesti miksi ei:
-

9. Minkä tasoiisiin kilpailuihin olet osallistunut? voit valita useamman

- Harjoituskilpailu-taso
- Seurakilpailu-taso

-
- Aluetaso
- Kansallinen taso
- Kansainvälinen taso

10. Kuinka moneen kilpailuun osallistuit viime vuonna?

anna vastaus numerona

_____

11. Käytkö kilpailuissa kotitallin ulkopuolella *

- Kyllä
- Ei Voit kertoa tässä lyhyesti miksi ei:

_____

12. Oletko osallistunut muulla kuin Pohjois-Suomen alueella järjestettyihin kilpailuihin?

- Ei
- Kyllä, satunnaisesti
- Kyllä, säännöllisesti

13. Suunnitteletko/ haluatko osallistua ratsastuskilpailuihin tänä vuonna? *

- Kyllä
- Ei Voit kertoa tässä lyhyesti miksi ei:

_____

14. Minkä tasoisiin kilpailuihin aiot osallistua tänä vuonna? voit valita useamman

- Harjoituskilpailu-taso
- Seurakilpailu-taso
- Aluetaso
- Kansallinen taso
- Kansainvälinen taso

15. Järjestetäänkö kilpailuja tarpeeksi? *

- Kyllä
 Ei

16. Minkalaisia kilpailuja toivoisit lisää? esim, laji, taso, ...

---

17. Tiedotetaanko tulevista kilpailuista mielestäsi tarpeeksi?

- Kyllä
 Ei

18. Mistä saat tiedon tulevista kilpailuista?

- KIPASTA (SRL:n kilpailupalvelu)
 Oman seuran tai tallin kautta
 Somesta, esim tapahtumailmoitukset ja -mainokset
 Keskustelupalstat
 Valmentajalta tai opettajalta
 Kavereilta ja tuttavilta
 SRL:n ja/tai alueen nettiuutisista tai jäsenkirjeestä
 Muualta, mistä:

---

19. Ovatko kilpailuiden tuomarit ja ratamestarit mielestäsi päteviä?

- Kyllä
 Ei

20. Mitkä asiat vaikuttavat kilpailun valintaasi? Voit valita 3-5 tärkeintä *

- Kilpailu vastaa olosuhteiltaan odotuksiani ja vaatimuksiani, esim kentän pohja ja kunto
- Kilpailu vastaa tasoltaan/vaativuudeltaan tarpeisiini ja tavoitteisiini tällä hetkellä
- Kilpailumatkan kokonaiskustannukset
- Etäisyys kotitaltilta kilpailupaikalle
- Hevosen kuljetuksen järjestäminen, esim kimpapakyydit
- Valmentajan/opettajan suositus
- Kavereiden ja tuttavien suositukset
- Omat aikaisemmat kokemukset kisapaikasta, esim kentän kunto, järjestelyt ja palvelut
- Kilpailussa käytetyt kouluohjelmat tai esteluokkien arvostelut
- Kilpailun tuomarit ja muut toimihenkilöt
- Kilpailumaksujen suuruus
- Palkinnot
- Kilpailun kesto (yksi tai useampi päiväinen)
- Viikonpäivä, esim onko kisa lauantaina vai sunnuntaina
- Jokin muu asia

21. Vastasit äskeiseen kysymykseen Jokin muu asia, kerro tässä mikä:

---

22. Voit täydentää tai kommentoida kilpailun valintaan vaikuttavia asioita tässä:

---

23. Kuinka pitkä kilpailumatkasi yleensä on?

yhdensuuntainen matka kotitaltilta kilpailupaikalle

-
- Käyn vain kotitallin kisoissa
  - enintään 50 km
  - enintään 100 km
  - enintään 200 km
  - enintään 500
  - 1000 km tai yli

24. Onko edellä kertomallasi etäisyydellä riittävästi sinulle sopivia kilpailuja ja luokkia?

- Kyllä
- EI

25. Kuinka pitkän matkan päähän kotitallilta olet pisimmillään valmis matkustamaan kilpailuihin? *

- Käyn vain kotitallin kisoissa
- enintään 50 km
- enintään 100 km
- enintään 200 km
- enintään 500
- 1000 km tai yli

26. Mikä saisi sinut lähtemään nykyistä kauemmas kilpailuihin?

---

27. Kuinka tärkeitä seuraavat asiat ovat sinulle kilpailuissa? 1 = ei lainkaan tärkeää, 5 = erittäin tärkeää: *

	1 ei lainkaan tärkeää	2 jonkin verran tärkeää	3 melko tärkeää	4 hyvin tärkeää	5 erittäin tärkeää
Kilpailun taso (harjoitus, seura, alue, kansallinen)	☐	☐	☐	☐	☐
Kilpailukentän kunto ja koko	☐	☐	☐	☐	☐
Verryttelykentän kunto ja koko	☐	☐	☐	☐	☐
Kilpailukaluston kunto	☐	☐	☐	☐	☐
Järjestelyt, esim. kilpailun sujuvuus, aikataulut, lähtö/tuloslistojen saatavuus	☐	☐	☐	☐	☐
Hevosen majoitusmahdollisuus, tai päiväkarsinan vuokrausmahdollisuus	☐	☐	☐	☐	☐
Yleisöpalvelut ja tilat, esim. kanttiini/ravintola, katsomo, wc	☐	☐	☐	☐	☐
Pysäköintialue pohjan kunto, koko	☐	☐	☐	☐	☐
Ketkä ovat toimihenkilöinä, esim. tuomarit	☐	☐	☐	☐	☐
Kilpailumenestys	☐	☐	☐	☐	☐
Kilpailumaksujen suuruus	☐	☐	☐	☐	☐
Palkinnot	☐	☐	☐	☐	☐
Tunnelma	☐	☐	☐	☐	☐

28. Voit kertoa tässä tarkemmin siitä mitkä asiat kilpailuissa ovat sinulle tärkeitä:

---

29. Lähtisitkö kilpailemaan normaalia kauemmaksi jos tietäisit kilpailun ja kilpailupaikan tarjoavan sinulle tärkeitä asioita?

- Kyllä
 Ei

30. Mielestäni... *

	liian pienet	sopivalla tasolla	liian suuret
Kilpailujen osallistumismaksut ovat	☐	☐	☐
Palkinnot ovat	☐	☐	☐

31. Olisiko mielestäsi syytä luopua raha- ja esinepalkinnoista ratsastuskilpailuissa jos sillä saataisiin osallistumaksuja pienemmäksi?

- Ei
- Kyllä, osassa kilpailuissa ja/tai luokissa
- Kyllä, kaikissa kilpailuissa

32. Mistä muista asioista voisit tinkiä jotta kilpailuihin osallistuminen olisi edullisempaa?

---

33. Mikä tai mitkä ovat mielestäsi tärkeimmät kehittämiskohtat Pohjois-Suomen kilpailutoiminnassa?

---

34. Nimeä Pohjois-Suomen alueen paras kilpailu vuonna 2023 (järjestäjä, pvm, laji, taso)
